

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.03.00/73-031-72

4/2/2011

Konu : İlişiksizlik belgesi

GENELGE
2011/ 13

İlişiksizlik belgesi verilmesine ilişkin iş ve işlemler 1989 yılından bu yana farklı zamanlarda yürürlüğe konulan genelgeler ve genel yazılarla düzenlenmiş olduğundan, uygulamada birliği sağlamak, gereksiz bürokrasi ve kırtasiyeden arındırılarak yeniden düzenlenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu nedenle bundan böyle ilişiksizlik belgesi verilmesi iş ve işlemlerine ilişkin süreçler yeniden belirlenmiştir.

1) GENEL AÇIKLAMALAR

İlişiksizlik belgesi verilmesine ilişkin olarak temel yasal düzenleme, **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “İlişiksizlik Belgesinin Aranması” başlıklı 90 ncı maddesi** ile yapılmıştır. Bu madde hükmü uyarınca;

“Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, ihale yolu ile yaptıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

İşverenlerin hak edişleri, Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenir. Kesin teminatları ise ihale konusu işle ilgili olarak Kuruma borçlarının bulunmadığının tespit edilmesinden sonra iade edilir. İşverenlerin, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, bankalar ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar nezdindeki her çeşit alacak, teminat ve hak edişleri üzerinde işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Kurum alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder.

Hak edişlerin mahsubu ve ödenmesi ile teminatların prim ve idari para cezası borçlarına karşılık tutulmasına ilişkin işlemlerin usûl ve esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir.

Valilikler, belediyeler, il özel idareleri ve ruhsat vermeye yetkili diğer merciler tarafından, geçici iskân veya yapı kullanma izin belgesi verilmeden önce yapılan inşaat dolayısıyla, diğer kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ve bankaların ise Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek işlemlerinde Kuruma borçlarının bulunmadığına dair ilgililerden Kurumca düzenlenmiş bir belgenin istenmesi zorunludur.

Bu maddede belirtilen yükümlülükler yerine getirilmeden hak ediş ödenmesi, kesin teminatın iade edilmesi veya geçici iskân izin belgesi ve yapı kullanma izin belgesi verilmesi veya diğer işlemlerin gerçekleştirilmesi hallerinde, ilgililer hakkında genel hükümlere göre idarî ve cezaî işlem yapılır.” şeklindedir.

Ayrıca **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “İşyeri, İşyerinin Bildirilmesi, Devri, intikali ve Nakli” başlıklı 11 inci maddesi** uyarınca; valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişileri, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgileri, verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdürler. Bu maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında, 102 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca, yerine getirilmeyen her bir bildirim yükümlülüğü için aylık asgari ücret tutarında idarî para cezası uygulanır. İdarî para cezası uygulanması, bu yükümlülüklerin yerine getirilmesine engel teşkil etmez.

Kanun maddelerine istinaden 29.9.2008 tarihli ve 27012 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede

Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi Ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik yayımlanarak, idarelerin ihale yoluyla yaptıkları her türlü işleri üstlenenlerin hakedişlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenmesine ve kesin teminatlarının ihale konusu işle ilgili Kuruma olan borçlarına karşılık tutulması ve iadesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Yine anılan Kanun maddelerine istinaden 22.10.2008 tarihli ve 27032 sayılı Resmi Gazetede

Ruhsat Vermeye Yetkili Mercilerce Verilen Ruhsatların Sosyal Güvenlik Kurumuna Gönderilmesi İle Geçici İskan Veya Yapı Kullanma İzin Belgesinin Verilmesinde İlişiksizlik Belgesinin Aranılması Hakkında Tebliğ yayımlanarak valilikler, belediyeler, il özel idareleri ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerinin yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgileri Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmesinin ve geçici iskan veya yapı kullanma izin belgesi verilmeden önce ilgililerden, yapılan inşaat dolayısıyla borçlarının bulunmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunca düzenlenmiş ilişiksizlik belgesinin aranılmasının usul ve esasları düzenlenmiştir.

İlişiksizlik belgesi verilebilmesi için **Kurumca yapılan asgari işçilik uygulamasına** ilişkin temel yasal düzenleme ise **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Asgari İşçilik Uygulaması ve Uzlaşma Başlıklı 85 inci maddesinde** yapılmıştır. Bu madde hükmüne göre işverenin, işin emsaline, niteliğine, kapsam ve kapasitesine göre işin yürütümü açısından gerekli olan sigortalı sayısının, çalışma süresinin veya prime esas kazanç tutarının altında bildirimde bulunduğu tespit halinde, işin yürütümü açısından gerekli olan asgarî işçilik tutarı; yapılan işin niteliği, kullanılan teknoloji, işyerinin büyüklüğü, benzer işletmelerde çalıştırılan sigortalı sayısı, ilgili meslek veya kamu kuruluşlarının görüşü gibi unsurlar dikkate alınarak tespit edilir. Söz konusu tespitler, Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurları tarafından yapılır.

Kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan işlerden ve özel nitelikteki inşaat işlerinden dolayı bu işleri yapan işveren tarafından yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığı Kurumca araştırılır. Bu araştırma sonucunda yeterli işçiliğin bildirilmemiş olduğu anlaşılırsa, eksik bildirilen işçilik tutarı üzerinden hesaplanan prim tutarı, 89'uncu madde gereği hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte bir ay içinde ödenmek üzere işverene tebliğ edilir. **(Değişik,16.05.2024 tarihli ve 2024/7 sayılı Genelge)**Tebliğ edilen prim ve gecikme cezası ve gecikme zammının ödenmesi veya borca itirazda bulunulmaması halinde borç kesinleşir. Söz konusu borca itirazda bulunulmaması halinde işveren hakkında 88 inci ve 89 uncu maddeler uyarınca işlem yapılır. Tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ünitece hesaplanan borca işverence faturalı işçilik ödemeleri, fatura mukabili iş yaptırılması, işin kısmen devamlı işyeri sigortalıları ile yapılması veya Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamı dışındaki kişilerin çalışması nedenleriyle itiraz edilmesi halinde söz konusu iş, incelenmek üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına intikal ettirilecektir.

Kuruma bildirilmediği tespit edilen asgarî işçilik tutarı üzerinden Kurumca re'sen tahakkuk ettirilen sigorta primleri, 5510 sayılı Kanunun 88 inci ve 89 uncu maddeleri dikkate alınarak işverene tebliğ edilir. İşveren, tebliğ edilen prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde Kuruma itiraz edebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazın reddi halinde işveren, kararın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde yetkili iş mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvurulması, prim borcunun takip ve tahsilini durdurmaz.

Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından devamlı mahiyetteki işyerlerinde yapılan asgari işçilik incelemesi sonucunda tespiti yapılan ve sigortalılara mal edilemeyen fark sigorta primine esas kazanç matrahı üzerinden gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte hesaplanacak sigorta primi ve buna bağlı uygulanacak idari para cezalarında, konuya ilişkin raporun Kurumun ilgili birimine gönderilmesinden önce işverenle uzlaşma yapılabilir. Uzlaşmaya varılması halinde, bu durum tutanakla tespit edilir. Uzlaşılan tutarlar kesin olup, uzlaşma konusu yapılan tutarlar hakkında işverence dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayet ve itirazda bulunulamaz. Uzlaşılan prim ve idari para cezaları, uzlaşma tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir. İşveren, uzlaşılan idari para cezası tutarı için ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlandırılmaz. Uzlaşılan tutarların, bu sürede tam olarak ödenmemesi halinde uzlaşma bozulur ve uzlaşılan tutarlar kazanılmış hak teşkil etmez. Uzlaşmanın temin edilememiş veya uzlaşma müzakeresinde uzlaşmaya varılmamış olması veya uzlaşmanın bozulması hallerinde işveren, bu konuya ilişkin daha sonra uzlaşma talep edemez.

Uzlaşma neticesinde indirim yapılması nedeniyle tahsil edilmemiş olan sigorta primlerinin daha sonra Kurum veya mahkeme kararıyla sigortalılara mal edilmesi halinde, daha önce eksik tahsil olunan sigorta primleri, sigortalının çalıştığı süre ve sigorta primine esas kazancı dikkate alınarak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil olunur.

Anılan Kanunun sosyal sigortalara ilişkin maddelerinin uygulanmasına yönelik **Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği** 12.5.2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelikte ihale konulu işlerde ve özel nitelikteki inşaatlarda yapılan araştırma ve işlemler düzenlenmiştir.

12.5.2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **Sosyal Güvenlik Kurumu Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca Belirlenen Çeşitli İşkollarına Ait Asgari İşçilik Oranlarını Gösterir Tebliğ** ile Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca çeşitli işkollarına ait asgari işçilik oranlarının belirlenmesi ve bu oranların belirlenmesinde esas alınan kriterler ile kamu kurum, kuruluş ve bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan her türlü işler ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılan özel nitelikteki inşaat işlerine uygulanacak asgari işçilik oranları ile ilgili işlemler düzenlenmiştir.

2) İLİŞİKSİZLİK BELGESİ VERİLMESİ SÜRECİ

İhale konulu işler ve özel nitelikteki inşaatlarda ilişiksizlik belgesi verilmesi süreci şu şekilde işlemektedir:

2.1- İşveren veya özel bina sahibi tarafından işin bitimine ilişkin dilekçesinin SĞİM veya SGM"ye verilmesi ya da Kurumumuzca yapılan araştırmalarda işin bittiğinin tespit edilmesi ile süreç başlar.

2.2- Verilen dilekçe veya yapılan tespite göre ihale makamı veya ruhsatı veren kamu kurumundan ihale konusu iş veya inşaat ile ilgili bilgiler maktu form şeklinde yazılı olarak istenir.

2.2.1- İlgili kamu kurumundan gelen bilgi yazısının eksik olmaması durumunda dosya kontrol aşamasına geçilir.

2.2.2- İlgili kamu kurumundan gelen bilgi yazısının eksik olması durumunda eksiklerin giderilmesi amacıyla bir kez daha yazışılır.

2.3- Kurum ünitesinde yapılan araştırmada;

2.3.1- Tahakkuk ve tahsilat,

2.3.2- Sigortalı işe giriş ve çıkış bildiremeleri,

2.3.3- Sigortalı eksik gün bildirimleri,

2.3.4- Bildirilen sigortalıların mevzuata uygunluğu (şirket ortağının sigortalılığı, kadın ve çocuk sigortalı vb.),

2.3.5- İhale makamı bilgileri ile işveren bildirimlerinin uygunluğu,

2.3.6- Asgari işçilik oranının belli olup olmadığı, kontrolleri yapılır.

2.4- Yapılan kontrollerde ilgili kamu kurumundan alınan bilgilerle uyumlu olmayan durumlar ortaya çıktığında bu uyumsuzlukların giderilmesi işlemi telefon ve tebligatla işverenden istenir, bu işlemlerin işveren veya bina sahiplerince yapılamaması durumunda re"sen yapılır.

2.5- Yapılan kontrollerde herhangi bir sorunun tespit edilmemesi veya tespit edilen sorunların giderilmesi halinde normal asgari işçilik oranının yüzde 25 eksiği baz alınarak asgari işçilik ön değerlendirmesi yapılır.

2.6- Kontrol aşamasında işle ilgili fiili tespit veya kontrol yapılmasının gerekmesi halinde konu Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarına intikal ettirilmekte, **(Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)** Sosyal Güvenlik Denetmenine en geç 1 ay içerisinde gerekli işlem yapılarak işveren servisine geri gönderilmektedir.

2.7- Yapılan işin malzemeli iş olması veya işin Asgari İşçilik Oranlarını Gösterir Tebliğde yer almaması veyahut tebliğ edilen tutara dayanak işçilik oranına itiraz edilmesi durumlarında, işin asgari işçilik oranının Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca (AİTK) tespit edilmesi amacıyla işle ilgili tüm bilgi ve belgeler **(Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)** ünitenin bağlı olduğu asgari işçilik tespit komisyonuna gönderilerek işçilik oranı bu birimden sorulur. AİTK 1 ay içerisinde asgari işçilik oranını belirleyerek ilgili birime gönderir. Bu orana 1 ay içerisinde itiraz hakkı bulunmaktadır. İtiraz edilmesi durumunda AİTK tarafından yine 1 ay içerisinde oran belirlenerek ilgili birime gönderilir. Bu orana artık itiraz edilemez ve oran kesinleşir. Bu oran baz alınarak asgari işçilik ön değerlendirmesi yapılır.

2.8- Ön değerlendirme neticesinde yeterli işçilik bildirilmiş ise ilişiksizlik belgesi verilir. Yeterli işçiliğin bildirilmemiş olduğu anlaşıldığında tespit edilen asgari işçilik oranı ve fark işçilik tutarı işverene tebliğ edilir. Yapılan tebligata istinaden 1 ay içerisinde fark işçilik tutarının ödenmesi veya ödeneceğine dair taahhütname verilip aynı süre içerisinde ödenmesi halinde ilişiksizlik belgesi verilir.

2.9- Tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içerisinde belirlenen tutarın ödenmemesi, ünitece hesaplanan borca işverence faturalı işçilik ödemeleri, fatura mukabili iş yaptırılması, işin kısmen devamlı işyeri sigortalıları ile yapılması veya Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamı dışındaki kişilerin çalışması nedeniyle itiraz edilmesi halinde söz konusu iş incelenmek üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına gönderilir. İşyeri kayıt ve belgelerinin incelemeye ibrazından itibaren müfettiş tarafından 3 ay içerisinde rapor düzenlenerek ilgili üniteye gönderilir. İlgili ünitece Müfettiş Raporu 15 gün içerisinde incelenerek; fark işçilik tespit edilmezse ilişiksizlik belgesi verilir. Fark işçilik tespit edilirse 1 ay içerisinde ödenmek üzere işverene tebliğ edilir. **(Değişik,21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)**

2.10-Tebliğ edilen asgari işçilik fark tutarının işverence ödenmesi veya Kurumca tahsil edilmesi durumunda ilişiksizlik belgesi verilerek süreç tamamlanır.

3) İHALE KONUSU İŞLERDE İLİŞİKSİZLİK BELGESİ

3.1- 5510 sayılı Kanununun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan her türlü işlerde ünitece yapılacak araştırma; işin kesin kabulünün ya da geçici kabulünün noksansız olarak yapıldığı tarihten sonra ve işverene ödenmesi gereken Katma Değer Vergisi hariç, malzeme fiyat farkı ve akreditif bedeli dâhil toplam istihkak tutarına, işin asgari işçilik oranının %25 eksiği uygulanmak suretiyle yapılır.

3.2- İşin sözleşmesinde çalıştırılacak sigortalı sayısı belli ise, öncelikle bu sigortalıların kişi/gün sayısı üzerinden Kuruma bildirilmiş olup olmadığı araştırılır. Bu araştırma sonucunda

Kuruma bildirilmeyen sigortalılar ile ilgili belgelerin verilmesi, yapılacak bir ay süreli bir tebligat ile işverenden istenir. Belgelerin verilmemesi veya eksik verilmesi hâlinde bu belgeler ünitece re'sen düzenlenir. **(Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)** Sözleşmesinde kişi sayısı belirtilmiş olan ihale konusu işlerde, kişi sayısı üzerinden değerlendirme yapılması gerektiğinden ve kişi sayısı eksik bildirilmiş ise eksik bildirilen kişi sayısı üzerinden aylık prim ve hizmet belgelerinin düzenlenmesi mümkün olduğundan ayrıca istihkak tutarına işçilik oranının % 25 eksigi uygulanmak suretiyle araştırma işlemi yapılmasına mahal bulunmamaktadır. İşin sözleşmesi ile Kuruma yapılan bildirimler arasında bir eksikliğin bulunması hâlinde söz konusu eksikliğin ihale makamınca doğrulanması durumunda bazı aylardaki kişi/gün sayısı eksikliği üzerinde durulmaz.

3.3- Asgari işçilik oranları, Kurum bünyesinde oluşturulan Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca belirlenir ve bu oranlar tebliğ ile yayımlanır.

3.4- İhaleli işin birden fazla konuyu kapsıyor olması ve bünyesindeki her bir işin asgari işçilik oranının daha önce belirlenmiş olması kaydıyla, ihale makamı tarafından her bir işe ait istihkak tutarlarının ayrı ayrı bildirilmesi hâlinde, araştırma işlemi, her bir işe ait asgari işçilik oranları dikkate alınarak yapılır. Her bir işe ait istihkak tutarının ayrı ayrı bildirilmemesi hâlinde ise, işverenin yazılı isteği üzerine araştırmada, bu işlerin en yükseğine ilişkin asgari işçilik oranı dikkate alınır. İşveren tarafından yapılan işlere ilişkin en yüksek asgari işçilik oranının uygulanmasının kabul edilmemesi durumunda işin asgari işçilik oranı Asgari İşçilik Tespit Komisyonu tarafından belirlenmesi için ünite tarafından konu **(Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)** ünitenin bağlı olduğu asgari işçilik tespit komisyonuna gönderilerek yazı ile gönderilir.

3.5- İşverene ödemelerin döviz şeklinde yapılması durumunda, döviz tutarı, ödemenin yapıldığı tarihlerdeki Merkez Bankasınca belirlenen döviz satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek işlem yapılır.

3.6- 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendinde belirtilen; savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Cumhurbaşkanı veya ilgili bakanlık tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle ilgili olan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri dolayısıyla asgari işçilik değerlendirmesi yapılmaz. **(Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)**

4) İHALE KONUSU İŞLERİN DEVAMLILIK İŞYERİ SİGORTALILARI İLE YAPILMASI

4.1- İhale konusu işlerin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığının beyan edilmesi durumunda ilişiksizlik belgesinin verilmesinin usul ve esasları

İhale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığının beyan edildiği hallerde; sosyal güvenlik il müdürlüğünce/sosyal güvenlik merkezince ihale konusu iş, devamlı mahiyetteki işyeri ve sigortalılar yönünden aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde yapılacak olan araştırma sonucunda, ihale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığının anlaşılması halinde, işverenlerin ve varsa alt işverenlerinin defter ve belgeleri incelenmeksizin, ihale konusu işin yapıldığı süre içinde söz konusu işyerinden Kuruma borcun da bulunmaması kaydıyla ilişiksizlik belgesi verilecektir.

İhale konusu işlerin Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştırmaksızın bizzat gerçek kişi yüklenici tarafından veya tüzel kişilerin ortaklarınca yerine getirilmesi halinde gerçek kişi sigortalı ile tüzel kişilerin ortaklarının Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığından dolayı prim borcunun bulunmaması veya borcun tecil ve taksitlendirilmiş olması şartı da aranacaktır.

Bu bağlamda, öncelikle ihale konusu işin yapıldığı işyerinin devamlı mahiyette bir işyeri olduğunun ve devamlı mahiyetteki işyerinin faaliyet konusunun ihale konusu işe uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

Buna göre, ihale konusu işin yapıldığı belirtilen devamlı mahiyetteki işyerinin, faaliyetine devam etmesinin ihale konusu işe bağlı olmaması, ihale konusu işten bağımsız olarak faaliyetini devam ettirmesi, dolayısıyla ihale konusu iş olmasaydı dahi mevcut olan veya olacak olan bir işyeri olması halinde, devamlı mahiyette bir işyerinin varlığı kabul edilecektir.

Örnek 1- (A) Limited Şirketinin, “metal kapı ve pencere imalatı ve montajı” faaliyet konusu ile Kurumda tescilli olan ve sigortalı bildiriminde bulunulan bir işyeri mevcut iken, (B) kamu kurumunun yapmış olduğu, kapı ve pencerelerin yenilenmesi” ihalesine iştirak ederek ihale konusu işi üstlendiği varsayıldığında, (A) Limited Şirketinin ihale konusu işi yaptığı işyerinin, ihale konusu işten dolayı mevcut olan bir işyeri olmaması nedeniyle devamlı mahiyetteki bir işyerinin varlığının kabulü gerekecektir.

Devamlı mahiyetteki işyerinin işkolu kodunun yapılan ihale konusu iş ile uyumlu olmaması halinde, öncelikle devamlı mahiyetteki işyerinin faaliyet konusunun tespiti yönüne gidilecektir. Yapılan tespit sonucunda, devamlı mahiyetteki işyerinde ihale suretiyle yapılan işin konusunda bir faaliyet yapıldığının anlaşılması halinde, Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesindeki hükümler dikkate alınarak gerekmesi halinde devamlı mahiyetteki işyerinin işkolu kodu 5510 sayılı Kanununun 83 üncü ve 84 üncü maddelerine göre değiştirilerek ve ihale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığının tespiti için bu Genelgede belirtilen usul ve esas çerçevesinde işlem yapılacaktır.

Diğer taraftan, devamlı mahiyetteki işyerinin faaliyet konusunun imalat işleri olduğu durumlarda, idareye karşı üstlenilen işin, imalatın yanı sıra, montaj, döşeme, takılma gibi işleri de içermesi halinde, bu hususun, Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesine göre daha yüksek bir prim oranını gerektirmemesi kaydıyla, ayrıca montaj, döşeme, takılma gibi durumlar dikkate alınmaksızın işlem yapılacaktır.

Örnek 2- İhale suretiyle yapılan işin konusunun, “parke döşemesi” işi olduğu, ancak söz konusu işin Kurumda, “1622-Birleştirilmiş parke yer döşemelerinin imalatı” işkolu kodunda tescil edilmiş bulunan devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığının beyan edildiği varsayıldığında, parke döşemesi işinin tehlike sınıfı ile parke imalatı işinin tehlike sınıfının aynı (her iki işin de V tehlike sınıfında tasnif edilmiş) olduğu dikkate alınarak, bahse konu işyerinin işkolu kodunun tespitine başvurulmayacaktır.

Örnek 3- İhale suretiyle yapılan işin konusunun “kartonpiyer döşenmesi” işi olduğu ancak söz konusu işin Kurumda “2361-İnşaat amaçlı alçı ürünlerinin imalatı” işkolu kodunda tescil edilmiş bulunan devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığının beyan edildiği varsayıldığında, kartonpiyer döşenmesi işinin “4333-Yer ve duvar kaplama” işkolu kodunda ve

tehlike sınıfında, “inşaat amaçlı alçı ürünlerinin imalatı” işkolu kodunun ise IV tehlike sınıfında tasnif edilmiş olması nedeniyle bahse konu işyerinin işkolu kodunun tespiti yönüne gidilecektir.

4.2- İhale konusu işte çalışacak kişi/gün sayısının belli olduğu işler

İhale sözleşme veya şartnamesinde ihale konusu işte çalışacak kişi/gün sayısının belli olması halinde, ihale konusu işte çalıştırılması gereken kişi/gün sayısı kadar Kuruma bildirim yapıldığının anlaşılması halinde, ihale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığının tespiti için ayrıca denetim elemanı incelemesine gidilmeyecek, işverenin ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin olarak Kuruma borcunun da bulunmaması halinde ilişkisizlik belgesi verilecektir. **(Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)**

İhale konusu işin başlayıp bittiği tarihler arasında Kuruma ihale sözleşmesindeki/ şartnamesindeki işçi sayısının altında bir bildirim yapılmış ise, idare ile temasa geçilerek eksik bildirimlerin nedenleri ile Kurumumuza verilmiş olan prim belgelerinin idareye de verilmiş olup olmadığı, verilmiş ise bu belgelerde kayıtlı sigortalıların dışında başka sigortalı çalıştırılıp çalıştırılmadığı sorulacaktır. İdareden alınan yazılarda, belgelerde kayıtlı sigortalıların dışında sigortalı çalıştırıldığının bildirilmesi halinde, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği anlaşılan kişilerle ilgili aylık prim ve hizmet belgelerinin verilmesi işverenlerden bir ay süreli bir tebligatla istenilecektir.

İdarelerce düzenlenen yazılarda;

4.2.1- Sigortalı sayısının yanı sıra sigortalıların kimlik bilgilerine de yer verilmiş olması halinde, işverenlerce bu bilgilere uygun düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri bir aylık süre içinde Kuruma verilmiş ise bahse konu prim belgeleri işleme konulacaktır. İşverenlerce bir aylık süre içinde aylık prim ve hizmet belgeleri Kuruma verilmemiş ise, bahse konu prim belgeleri sigorta primleri servisi tarafından, idarece bildirilen prime esas kazanç tutarı üzerinden; idarece prime esas kazanç tutarı bildirilmemiş ise, sigorta primine esas kazanç alt sınırı üzerinden re“sen düzenlenerek işleme konulacaktır.

4.2.2- Sigortalı sayısı belirtilmiş, buna karşın sigortalıların kimlik bilgilerine yer verilmemiş ise, sigorta primleri servisi tarafından idarece bildirilen prime esas kazanç tutarı üzerinden; idarece prime esas kazanç tutarı bildirilmemiş ise, sigorta primine esas kazanç alt sınırı üzerinden asıl/ek prim tahakkuk belgesi düzenlenerek işleme alınacak ve tahakkuk eden primlerin bir aylık süre içinde ödenmesi işverenlere bildirilecektir.

İdareden alınan bilgi ve belgelerden sigortalıların hizmetlerinin veya kazançlarının Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiğinin anlaşılması nedeniyle, asıl veya ek aylık prim ve hizmet belgesi ya da prim tahakkuk belgesi düzenlenen her bir ay için, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca; belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı ve işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, idarelerce düzenlenen yazılarda sigortalıların kimlik bilgilerine de yer verilmiş olması halinde, bu sigortalıların sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildireleri

yönlerinden de gerekli kontroller yapılarak, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin durumuna uygun alt bendi ile aynı fıkranın (j) bendi uyarınca idari para cezası uygulanacaktır.

İşlemlerin bu şekilde yapılmasının ardından, tahakkuk eden primlerinin ve idari para ezalarının tahsilinden sonra ilişiksizlik belgesi verilecektir. İhaleli işin konusunun temizlik veya güvenlik hizmetlerine ilişkin olması halinde, bu işlerin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılması düşünülemeyeceğinden, belirtilen nitelikteki ihale konusu işler için geçici mahiyette işyeri dosyası tescil ettirilmesi gerekmektedir.

4.3- İhale konusu işte çalışacak kişi/gün sayısının belli olmadığı işler

İhale sözleşme veya şartnamesinde ihale konusu işte çalışacak kişi/gün sayısının belli olmaması halinde, ihale konusu işin yapıldığı süre zarfında devamlı mahiyetteki işyerinden Kuruma bildirilmiş olan sigorta primine esas kazanç tutarı, ihale konusu işte kimlerin çalıştığına ihale makamınca Kuruma ismen bildirilmesi halinde ise sadece bu kişilerin kazançları Kuruma bildirilmiş kazanç tutarı olarak dikkate alınarak, bildirilmesi gereken sigorta primine esas kazanç tutarının altında olup olmadığı geçici mahiyetteki işyeri dosyalarındaki araştırma işlemi olduğu gibi araştırılacak, bu şekilde yapılacak araştırma işlemi sonucunda, ihale konusu işin yapıldığı dönemde Kuruma yeterli işçilik bildiriminde bulunulduğunun anlaşılması halinde, denetim elemanı incelemesine gönderilmeksizin ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin borcunun da bulunmaması halinde işverene ilişiksizlik belgesi verilecektir. **(Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)**

Örnek 1- İstihkak tutarı 150.000 TL olan bir iş dolayısıyla, Kuruma bildirilmesi gereken prime esas kazanç tutarının 13.500 TL olduğunun araştırma işlemi sonucu hesaplanmasına karşın ihale konusu işin yapıldığı dönemde Kuruma bildirilen prime esas kazanç tutarının 14.000 TL olduğu varsayıldığında, ihale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığı hususunda denetim elemanı incelemesine gönderilmeksizin, ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin borcunun da bulunmaması halinde işverene ilişiksizlik belgesi verilecektir.

Diğer taraftan, devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile faaliyet dönemleri kısmen de olsa çakışacak şekilde birden fazla ihale konusu işin yapılmış olması halinde, ihale konusu bir iş için dikkate alınmış olan işçilik, diğer ihale konusu işler için dikkate alınmayacaktır.

Örnek 2- Devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile,
- İstihkak tutarı 100.000 TL olan (A) ihale konusu işinin 1.5.2010 ila 21.6.2010 tarihleri,
- İstihkak tutarı 90.000 TL olan (B) ihale konusu işinin 9.6.2010 ila 28.7.2010 tarihleri,
- İstihkak tutarı 120.000 TL olan (C) ihale konusu işinin 18.6.2010 ila 11.8.2010 tarihleri,

arasında yapıldığı, söz konusu işlerin asgari işçilik oranlarının %12 olduğu, ay içerisinde eksik çalışması olmayan 8 sigortalıdan dolayı;

2010/Mayıs ayı için 10.000 TL,
2010/Haziran ayı için 10.000 TL,
2010/Temmuz ayı için 11.000 TL,
2010/Ağustos ayı için 11.000 TL,

Kuruma prime esas kazanç bildiriminde bulunulduğu ve işverenin, (A) ihale konusu işinden dolayı ilişiksizlik belgesi verilmesini talep ettiği, (B) ve (C) ihale konusu işlerinden dolayı henüz ilişiksizlik belgesi istemediği varsayıldığında; (A) ihale konusu işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik miktarı,

[(A) İhale konusu işinin istihkak tutarı X Asgari işçilik oranı (%25 eksiği) = Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarı] şeklinde hesaplanacaktır.

Buna göre, (A) ihale konusu işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken işçilik miktarı; $100.000 \times \%9$ (%12'nin %25 eksiği) = 9.000 TL olacaktır.

Söz konusu tutar, (A) ihale konusu işin yapıldığı 1.5.2010 ila 21.6.2010 tarihleri arasında Kuruma bildirilen, 1.5.2010-31.5.2010 dönemi için [2010/Mayıs ayının tamamında ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden] = 10.000 TL.,

1.6.2010-21.6.2010 tarihleri arasında [2010/Haziran ayında 21 gün ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden ($10.000 / 30 \times 21$)] = 6.999,93 TL.

olmak üzere toplam $10.000 \text{ TL} + 6.999,93 \text{ TL} = 16.999,93 \text{ TL}$ sigorta primine esas kazanç tutarı ile karşılaştırılacaktır.

(A) İhale konusu işinin yapıldığı dönemde Kuruma bildirilen sigorta primine esas kazanç tutarı (16.999,93 TL), Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarından (9.000 TL) fazla olduğundan, (A) ihale konusu işinin devamlı işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığı hususunda incelemeye sevk edilmeksizin, işverenin ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin olarak Kuruma borcunun da bulunmaması halinde ilişiksizlik belgesi verilecektir.

- İşverenin (A) ihale konusu işinden dolayı ilişiksizlik belgesini aldıktan sonra (B) ihale konusu işinden dolayı ilişiksizlik belgesinin verilmesini talep ettiği ve (C) ihale konusu işinden dolayı henüz ilişiksizlik belgesi istemediği varsayıldığında,

(B) ihale konusu işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik miktarı; $90.000 \times \%9$ (%12'nin %25 eksiği) = 8.100 TL olacaktır.

Söz konusu tutar, (B) ihale konusu işinin yapıldığı 9.6.2010 ila 28.7.2010 tarihleri arasında Kuruma bildirilen;

9.6.2010-30.6.2010 tarihleri arasında [2010/Haziran ayında 22 gün ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden ($10.000 / 30 \times 22$)] = 7.333,26 TL

1.7.2010-28.7.2010 tarihleri arasında [2010/Temmuz ayında 28 gün ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden ($11.000 / 30 \times 28$)] = 10.266,76 TL olmak üzere toplam $7.333,26 \text{ TL} + 10.266,76 \text{ TL} = 17.600,02 \text{ TL}$ ile karşılaştırılması gerekmekte birlikte, 9.6.2010 ila 21.6.2010 tarihleri arasında (A) ihale konusu işi ile (B) ihale konusu işi birlikte yapıldığından ve (A) ihale konusu işi ile ilgili olarak yeterli işçiliğin bildirilip bildirilmediği araştırılarak işverene ilişiksizlik belgesi verildiğinden, belirtilen tarihler arasındaki işçiliğin mükerrer olarak dikkate alınmaması için söz konusu dönemde (A) ihale konusu işi için dikkate alınmış olan işçilik tutarının düşülmesi gerekmektedir. Buna ilişkin hesaplama; [(A) ihale konusu işi için

Kuruma bildirilmesi gereken işçilik tutarı] / [(A) ihale konusu işinin faaliyet süresi] X [çakışan gün sayısı] = Düşülecek tutar, şeklinde yapılacaktır.

Buna göre; $9.000 / 51 \times 12 = 2.117,64$ TL işçilik tutarının, 17.600,02 TL" den düşülmesi gerekmektedir.

Bu durumda, (B) ihale konusu işinin yapıldığı dönemde Kuruma bildirilmiş olan işçiliğin; $17.600,02 - 2.117,64 = 15.482,38$ TL"si dikkate alınacak olup, bu tutar (B) ihale konusu işi için Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarından (8.100 TL) fazla olduğundan, (B) ihale konusu işinin devamlı işyeri sigortalıları ile yapıp yapılmadığı hususunda incelemeye sevk edilmeksizin, işverenin ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin olarak Kuruma borcunun da bulunmaması halinde ilişkisizlik belgesi verilecektir.

- İşverenin (A) ve (B) ihale konusu işinden dolayı ilişkisizlik belgesini aldıktan sonra (C) ihale konusu işinden dolayı ilişkisizlik belgesi verilmesini talep ettiği varsayıldığında, (C) ihale konusu işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik miktarı; $120.000 \times \% 9$ (%12"nin %25 eksiği) = 10.800 TL olacaktır.

Söz konusu tutarın, (C) ihale konusu işinin yapıldığı 18.6.2010 ila 11.8.2010 tarihleri arasında Kuruma bildirilen;

18.6.2010-30.6.2010 tarihleri arasında [2010/Haziran ayında 13 gün ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden ($10.000 / 30 \times 13$)] = 4.333,29 TL

1.7.2010-31.7.2010 dönemi için [2010/Temmuz ayının tamamında ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden] = 11.000 TL

1.8.2010-11.8.2010 tarihleri arasında [2010/Ağustos ayında 11 gün ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden ($11.000 / 30 \times 11$)] = 4.033,37 TL

olmak üzere toplam $4.333,29$ TL + $11.000,00$ TL + $4.033,37$ TL = $19.366,66$ TL ile karşılaştırılması gerekmekte birlikte, 18.6.2010 ila 21.6.2010 tarihleri arasında (A) ihale konusu işi, 18.6.2010-28.7.2010 tarihleri arasında (B) ihale konusu işi, (C) ihale konusu işi ile birlikte yapılmış olduğundan, belirtilen sürelerde Kuruma bildirilmiş olan işçiliğin mükerrer olarak dikkate alınmaması için bu dönemlere ilişkin olarak ilişkisizlik belgesi verilmiş olan ihale konusu işlerden dolayı dikkate alınmış olan işçilik tutarlarının düşülmesi gerekmektedir.

(A) ihale konusu işinden dolayı düşülecek tutar; (A) işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken işçilik tutarı (9.000) / İşin faaliyet süresi (51 gün) X Çakışan gün sayısı (4 gün) = Düşülecek tutar (705,88 TL),

(B) ihale konusu işinden dolayı düşülecek tutar; (B) işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken işçilik tutarı (8.100) / İşin faaliyet süresi (50 gün) X Çakışan gün sayısı (41 gün) = Düşülecek tutar (6.642,00 TL),
şeklinde hesaplanacaktır.

Buna göre; $705,88$ TL + 6.642 TL = $7.347,88$ TL işçilik tutarının, $19.366,95$ TL"den düşülmesi gerekmektedir.

Bu durumda, (C) ihale konusu işinin yapıldığı dönemde Kuruma bildirilmiş olan işçiliğin; 19.366,95 TL - 7.347,88 TL = 12.019,07 TL"si dikkate alınacak olup, bu tutar (C) ihale konusu işi için Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarından (10.800 TL) fazla olduğundan, (C) ihale konusu işinin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıp yapılmadığı hususunda incelemeye sevk edilmeksizin, işverenin ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin olarak Kuruma borcunun da bulunmaması halinde ilişkisizlik belgesi verilecektir.

Diğer taraftan, devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile faaliyet dönemleri kısmen çakışacak şekilde birden fazla ihale konusu işin yapıldığı durumlarda, ihale konusu işlerin birden fazlası için aynı anda ilişkisizlik belgesi talebinde bulunulması halinde de, yukarıda belirtildiği şekilde, bir ihale konusu iş için devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıp yapılmadığı konusunda incelemeye sevk edilmesi gerekip gerekmediğine karar verildikten sonra, diğer ihale konusu işe geçilmek suretiyle işlem yapılacaktır.

İhale konusu işten dolayı 30 günden az faaliyet yürütülen aylarda, söz konusu ayda eksik çalışması olan sigortalıların prime esas kazançlarının ihale konusu işin yapıldığı süreye isabet eden kısmı kadarı dikkate alınacaktır.

Yapılan araştırma işlemi sonucunda, ihale konusu işin yapıldığı süre zarfında Kuruma bildirilmiş prime esas kazanç tutarının, bildirilmesi gereken prime esas kazanç tutarının altında olduğunun tespit edilmesi halinde farktan kaynaklanan prim, bir ay içinde ödenmesi için işverene tebliğ edilir. İşverence borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi veya itirazda bulunulmaması halinde borç kesinleşir ve işlemler sonuçlandırılır.

Tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ünitece hesaplanan borca işverence faturalı işçilik ödemeleri, fatura mukabili iş yaptırılması, işin kısmen işverene ait başka işyeri sigortalıları ile yapılması veya Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamı dışındaki kişilerin çalışması nedeniyle itiraz edilmesi halinde söz konusu iş, incelenmek üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına intikal ettirilecektir. **(Değişik, 16.05.2024 tarihli ve 2024/7 sayılı Genelge)**

4.4- Danışmanlık hizmet ihaleleri

İhaleli işin konusunun mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlarda hizmet alım işlerine yönelik olması halinde, devamlı işyeri dosyasından bildirim bulunması ve işverenin ilgili dönemde Kuruma borcunun olmaması halinde ihbar veya şüphe uyandırıcı başka bir husus da olmadığı durumlarda ilişkisizlik belgesi verilerek, gerekirse inceleme yoluna sonradan gidilecektir.

4.5- Nakliye işleri ile personel/öğrenci taşıma işleri

İhaleli işin konusunun nakliye veya personel/öğrenci taşıma işi olması ve idarece ihale konusu işin sigortalı niteliğinde bir kişi çalıştırılmaksızın bizzat yükleniciler tarafından yapıldığının bildirilmesi durumunda Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olduklarının anlaşılması halinde ilişkisizlik belgesi verilecektir.

Belirtilen türdeki bir işin tümüyle yükleniciler tarafından yapılmayıp, kısmen sigortalı çalıştırılmak suretiyle yapıldığının bildirilmesi halinde, Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olup olmadıkları ile sigortalı olması gerekenlerin Kurumumuza bildirildiğinin anlaşılması durumunda ilişiksizlik belgesi verilecektir.

İhale sözleşmesindeki/şartnamesindeki işçi sayısının altında bir bildirim yapılmış ise bu Genelgenin (4.2) nolu bölümünde belirtilen açıklamalar çerçevesinde işlem yapılacaktır.

4.6- Piyasadan hazır halde alınıp satılan malın teslim işleri

Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde, “Piyasadan hazır halde alınıp satılan mal” kavramı, “Projelendirme veya münhasıran bir talep üzerine üretimi yapılmayan malları ifade eder.” şeklinde tanımlanmıştır.

Bu tanıma göre, mal teslim işinin, piyasadan hazır halde alınıp satılan mal olarak değerlendirilebilmesi için, bu malın, işe özel olarak üretilmeyip piyasada standart olarak seri imalatı yapılan bir mal olması, ayrıca projelendirilmemiş, işe göre şekillendirilmemiş bir mal olması ve İdare için özel olarak imal edilmemiş bir mal olması gerekmektedir.

Öte yandan, mal teslim işinin, mal temin ve teslimi ya da mal imal ve teslimi şeklinde olması piyasadan hazır halde alınıp satılan mal olma özelliğini değiştirmemektedir.

Örnek 1- (A) kamu kurumunun seri olarak üretilmekte olan 100 adet klimayı ihale suretiyle (B) gerçek kişinin teslimi hususunda anlaşmaya vardığı varsayıldığında, seri üretimi yapılmakta olan bu klimalar ihale konusu işten önce tasarlanıp imal edilmekte olduğundan, dolayısıyla ayrıca projelendirme veya İdare için özel olarak imal edilmediğinden 100 adet klimanın temin işi, piyasadan hazır halde alınıp satılan mal kapsamında değerlendirilecektir.

Örnek 2- (C) kamu kurumunca günlük 10.000 adet ekmeğin teslim işinin ihale suretiyle (D) Limited Şirketi’ne verildiği varsayıldığında, ekmeğin işe özel olarak üretilmeyip piyasada standart olarak seri imalatı yapılan bir mal olması nedeniyle, bahse konu işverenin ekmeğin teslim işini, kendisine ait fırın veya marketten ya da piyasadaki fırın veya marketlerden temin edip etmediği üzerinde durulmaksızın, söz konusu ekmeğin teslim işi, piyasadan hazır halde alınıp satılan bir mal olarak değerlendirilecektir.

4.7- Doğrudan temin usulüyle yaptırılan işler (Teselsül, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun, “Uygulanacak ihale usulleri” başlıklı 18 inci maddesinde, idarelerce, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde,

- a) Açık ihale usulü,
- b) Belli istekliler arasında ihale usulü,
- c) Pazarlık usulü,

uygulanacağı öngörüldüğünden, “doğrudan temin usulü”, uygulanacak ihale usullerine ilişkin 18 inci madde içeriğinden çıkartılmıştır.

Buna göre, doğrudan temin usulü ile yapılan mal veya hizmet alımları ile yapım işleriyle ilgili olarak ihale makamlarının söz konusu işi üstlenenleri Kurumumuza bildirme yükümlülüğü, yüklenicinin hak ediş ödemesine esas muaccel borcunun bulunup bulunmadığı hususunu sorgulama yükümlülüğü ve teminat iadesi sırasında Kurumumuzdan alınmış ilişiksizlik belgesini isteme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

5) İHALE KONUSU İŞLERİN KONSORSİYUM VE İŞ ORTAKLIĞI ŞEKLİNDE ÜSTLENİLMESİ

İhaleli işlerin zaman zaman konsorsiyumlarca üstlenildiği, işin belli bölümlerini yapan konsorsiyum üyesi firmalardan ayrı ayrı teminat alındığı ve her bir konsorsiyum üyesine, yaptıkları işler karşılığında ayrıca istihkak ödendiği, bu durumdaki firmaların tamamladıkları işler nedeniyle teminatlarını geri alabilmeleri için diğer firmaların işlerinin bitirilmesinin beklendiği, bazen işini bitiren yabancı firmaların ülkelerine döneceklerinden bahisle işlemlerinin sonuçlandırılmasını talep ettikleri, ancak işyeri dosyasının konsorsiyum adına açılmış olması, dolayısıyla ihale konusu işin tümünün bitirilmemesi nedeniyle üstlendikleri işi bitiren ve borcu bulunmayan firmaların teminatlarını alamadıkları gözlemlenmektedir.

Bilindiği gibi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 14 üncü maddesi, 4964 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile yeniden düzenlenmiş olup, söz konusu madde metninde; ortak girişimlerin **iş ortaklığı ve konsorsiyumlardan** oluştuğu, iş ortaklığı üyelerinin; hak ve sorumluluklarıyla işin bütününe yapmak üzere, konsorsiyum üyelerinin ise, hak ve sorumluluklarını ayırarak işin kendi uzmanlık alanlarını yapmak üzere bir araya geldikleri; **iş ortaklığı anlaşma ve sözleşmesinde**, iş ortaklığını oluşturan gerçek veya tüzel kişilerin taahhüdün yerine getirilmesinde **müşterek ve müteselsilen sorumlu** oldukları; **konsorsiyum anlaşma ve sözleşmesinde ise**, gerçek veya tüzel kişilerin işin hangi kısmını taahhüt ettikleri ve taahhüdün yerine getirilmesinde koordinatör ortak aracılığıyla koordinasyonun sağlanacağı hiçbir tereddüde mahal vermeyecek şekilde vurgulanmıştır.

5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesine göre ihale yoluyla yapılan işlerin konsorsiyum şeklinde üstlenilmesi hâlinde, konsorsiyumu oluşturan üstlenicilerin her birine müstakilen istihkak ödenmesi ve bu üstleniciler tarafından idareye ayrı ayrı teminat verilmiş olması kaydıyla üstlenicilerin her birine, verecekleri işyeri bildirelerine istinaden Kurumca ayrı ayrı sicil numarası verilebilir. İhale konusu işin iş ortaklığı şeklinde üstlenilmesi durumunda ise, işyeri, iş ortaklığı adına ve tek işyeri sicil numarası verilerek tescil edilir.

Buna göre,

5.1- 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesine göre ihale suretiyle yapılan işlerin ortak girişim modellerinden **konsorsiyum şeklinde üstlenilmesi halinde**, konsorsiyumu oluşturan üstlenicilerin her birine **müstakilen istihkak ödenmesi ve bu üstleniciler tarafından idareye ayrı ayrı teminat verilmiş olması kaydıyla**, üstlenicilerin her birine verecekleri işyeri bildirelerine istinaden Kurumca ayrı ayrı sicil numarası verilecektir.

5.2- İhale konusu işin **iş ortaklığı şeklinde üstlenilmesi durumunda ise**, böyle bir ortak girişim için daha önce olduğu gibi her bir ortak adına ayrı ayrı değil, iş ortaklığı adına ve tek işyeri dosyası açılacaktır.

6) ÖZEL BİNA İNŞAATLARINDA İLİŞİKSİZLİK BELGESİ

6.1- Gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan özel nitelikteki inşaat işyerleri hakkında ünitece yapılacak araştırma; inşaat maliyetine Kurumca yayımlanan tebliğ ile belirlenen asgari işçilik oranının %25 eksiği uygulanmak suretiyle yapılır.

6.2- Bina maliyeti, belediyeler, valilikler ve ruhsat vermeye yetkili diğer makamların vermiş olduğu inşaatın ruhsatnamesinde yazılı bulunan, ruhsatnamesi yoksa ünitece tespit edilecek yüzölçümü ile birim maliyet bedelinin çarpımı suretiyle bulunacak tutar üzerinden hesaplanır.

(Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)

6.3- Yapılacak hesaplamada Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca tespit edilerek Resmi Gazetede yayımlanan birim maliyet bedelleri esas alınır. hesaplamada Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca Tebliğ ile duyurulan birim maliyet bedelleri ayrıca genelge ile duyurulmayacağından yıllar itibariyle uygulanmakta olan birim metrekare maliyet bedellerine Kurum internet sitesinden ulaşılması mümkün bulunmaktadır.

6.4-Mülga((Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)

6.5- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca Resmi Gazetede yayımlanan Tebliğde belirtilmemiş olan inşaatla ait birim maliyet bedeli, Tebliğde kayıtlı benzeri bir inşaatın birim maliyet bedeli üzerinden hesaplanabilir.

6.6- Başladığı yıl içinde bitirilmiş olan inşaatın maliyetinin hesaplanmasında o yıl için tespit edilen, başladığı yıldan sonraki yıllarda bitirilmiş inşaatın maliyetinin hesabında ise bitirildiği yıldan önceki yıla ait birim maliyet bedeli esas alınır. Yapımına 2003 yılından önce başlanılan ve 1.5.2004 tarihinden sonra bitirilen özel bina inşaatlarında binaların yaklaşık maliyeti 2004 yılından önceki yılların birim maliyetleri toplanarak yıl sayısına bölünmesi ile elde edilecek maliyet ile inşaatın bittiği yıldan önceki yıla ait birim maliyetle toplanarak ikiye bölünmesi suretiyle bulunacak ortalama maliyet tutarı esas alınarak hesaplama yapılacaktır.

6.7- Araştırma, bina inşaatının bittiği tarihten sonra yapılır. Ancak, bu işlem, inşaatın el değiştirmesi, talep edilmesi halinde inşaatın biten kısmı ve benzeri hallerde, inşaat, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan “**İnşaatın İkmal Edilen Kısmının Bina Maliyetine Oranlarını Gösterir Cetvel**” de gösterilen durumlara uygun bulunduğu takdirde bu oranlar aynen, uymadığı takdirde ise, yapılmayan kısımlar yapılan kısımlara oranlanarak bulunacak maliyet esas alınmak suretiyle inşaatın herhangi bir safhasında da yapılabilir.

6.8- Tadilat, tamirat, tesisat ve benzeri işler için araştırma işlemi

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 111 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasında, defter ve belge tutma yükümlülüğü bulunmayan işverenler tarafından yapılan ve ihale konusu olmayan bina tamirat, tadilat, tesisat, güçlendirme ve yıkım işlerinde araştırma işlemi yapılmayacağı öngörülmüştür.

Buna göre, defter ve belge tutmakla yükümlü olmayan işverenlerce yapılan bina tamirat, tadilat, tesisat, güçlendirme ve yıkım işlerinde, işverenin Kuruma borcu bulunmaması, ihbar,

şüpheli veya şikâyetin olmaması halinde araştırma işlemi yapılmaksızın işyeri dosyasının kanun kapsamından çıkarılması/İZ işleminin yapılması gerekmektedir. (Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)

(Değişik, 13.01.2026 tarihli ve 2026/3 sayılı Genelge) Ruhsata tabi bina; tamirat, tadilat, tesisat ve güçlendirme işlerinin ilave m² artışı içermesi halinde, ilave m² artışı ile ilgili olarak bu Genelgenin 6.1 numaralı bendi doğrultusunda işlem yapılacaktır.

İlave m² artışı içermeyen bina; tamirat, tadilat, tesisat, güçlendirme ve yıkım işlerinde asgari işçilik araştırması yapılmadan önce;

- işverenin defter ve belge tutmakla yükümlü olup olmadığının,
  - yapılan işin defter ve belge tutmakla yükümlü işverenin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti ile ilgili olup olmadığının,
- ünitece tespit edilmesi gerekmektedir.

Tüzel kişi işverenler ile işyeri tescilinde defter tipini "Bilanço" veya "Diğer" olarak beyan eden gerçek kişi işverenler ve ticari, zirai veya mesleki faaliyetiyle bağlantılı olarak gerçek kişi ya da şahıs şirketi ortaklarınca yaptırılan bina, tamirat, tadilat, tesisat, güçlendirme ve yıkım işleri için asgari işçilik araştırması yapılması zorunludur.

Ancak gerçek kişi işverenlerden; yalnızca ortağı/yöneticisi olduğu sermaye şirketlerinden kaynaklı vergi mükellefiyeti bulunanlar, vergi mükellefiyeti gayrimenkul sermaye iradı veya menkul sermaye iradı olanlar ile basit usulde vergi mükellefi olanların, işyeri tescilinde defter tipini "Deftere Tabi Değil" olarak beyan etmeleri halinde; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla yazışma yapılarak beyanın doğrulanması, ihbar, şüpheli veya şikâyet bulunmaması koşuluyla, söz konusu işler işverenin ticari, zirai veya mesleki faaliyetiyle ilgili olmayan işler kapsamında değerlendirilerek asgari işçilik araştırmasına tabi tutulmaması gerekmektedir.

Defter ve belge tutmakla yükümlü gerçek kişi işverenler tarafından yapılan ve işverenin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti ile ilgili olmayan bina; tamirat, tadilat, tesisat, güçlendirme ve yıkım işlerinde asgari işçilik araştırma işlemi yapılmaması, ayrıca işverenin Kuruma borcunun bulunmaması, ihbar, şüpheli veya şikâyetin olmaması halinde işyeri dosyasının kanun kapsamından çıkarılması/İZ işleminin yapılması gerekmektedir.

Örnek 1- Ticari işletme sahibi gerçek kişi olan ve araç satışı ile iştigal eden RK'nın araç satış firmasında yapılan tadilat işi için asgari işçilik araştırma işlemi yapılması gerekmektedir. Aynı kişinin yayla evinde yapılan tadilat işi için ise asgari işçilik araştırma işlemi yapılmaması, ayrıca işverenin Kuruma borcunun bulunmaması, ihbar, şüpheli veya şikâyetin olmaması halinde işyeri dosyasının kanun kapsamından çıkarılması/İZ işleminin yapılması gerekmektedir.

Örnek 2- Serbest meslek erbabı gerçek kişi olan avukat ADK'nın ofisinde yapılan tadilat işi için asgari işçilik araştırma işlemi yapılması gerekmektedir. Aynı kişinin ikamet ettiği şahsi konutunda yapılan tadilat işi için ise asgari işçilik araştırma işlemi yapılmaması, ayrıca işverenin Kuruma borcunun bulunmaması, ihbar, şüpheli veya şikâyetin olmaması halinde işyeri dosyasının kanun kapsamından çıkarılması/İZ işleminin yapılması gerekmektedir.

6.8.1- Defter ve belge tutmakla yükümlü olan işverenler tarafından yapılan ve ruhsata tabi olan tadilat, tamirat, tesisat ve benzeri işler için araştırma işlemi

Ruhsata tabi olan tadilat, tamirat, tesisat ve benzeri işlerde söz konusu işlerin ilave m² artışı ihtiva etmemesi halinde, bu tür işler için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca birim metre kare maliyet bedeli yayımlanmamış olduğundan, öncelikle yapılan işin maliyetinin tespit edilmesi ve sonrasında bu maliyete yapılan işin asgari işçilik oranının %25 eksiği uygulanmak suretiyle yapılacak araştırma işleminin sonucuna göre ilişiksizlik belgesi verilmesi gerekmektedir.

Bu tür işlerde işveren tarafından yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığının tespitine ilişkin araştırmaya esas işin maliyeti; Ruhsat vermeye yetkili merciler tarafından yapılan tadilatın metrekaresinin ruhsatta belirtilmesi veya yazı ile bildirilmesi şartıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yayımlanan Mimarlık Ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ'de belirtilen birim maliyet bedeli esas alınarak hesaplanacaktır.

Ruhsat vermeye yetkili merciden alınan güçlendirme/tadilat ruhsatlarında, yapılan tadilatın metrekaresinin ruhsatta belirtilmemesi veya yazı ile bildirilmemesi halinde, tadilat konusu iş için hesaplanan keşif bedelinin belirlenip belirlenmediğinin kontrol edilmesi, ruhsatta keşif bedelinin bulunması durumunda keşif bedeli üzerinden, bulunmaması durumunda ise ilgili idareden keşif bedelinin hesaplanıp hesaplanmadığının istenilerek bildirilen keşif bedeli üzerinden, tadilat işinin yapı denetimine tabi olması halinde, bahse konu iş için maliyet bedelinin belirlenip belirlenmediğinin işi üstlenen yapı denetim firmasından istenilmesi ve firma tarafından bildirilen maliyet bedeli üzerinden araştırma işlemi yapılması gerekmektedir.

Yukarıda açıklandığı şekilde maliyet bedelinin tespit edilememesi halinde, konunun sosyal güvenlik denetmenliğine intikal ettirilmesi, sosyal güvenlik denetmeni tarafından düzenlenen raporda tespit edilen maliyet bedeli üzerinden araştırma işlemi yapılması gerekmektedir. (Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)

6.8.2-Defter ve belge tutmakla yükümlü olan işverenlerce yapılan ve ruhsata tabi olmayan tadilat, tamirat, tesisat ve benzeri işler için araştırma işlemi

Defter ve belge tutmakla yükümlü olan işverenlerce yapılan ancak ruhsata tabi olmayan tadilat, tamirat, tesisat ve benzeri işlerde maliyet bedelinin tespit edilmesi amacıyla konunun sosyal güvenlik denetmenliğine intikal ettirilmesi ve sosyal güvenlik denetmeni tarafından düzenlenen raporda tespit edilen maliyet bedeli üzerinden araştırma işlemi yapılması gerekmektedir. (Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)

6.8.3- Defter ve belge tutmakla yükümlü olmayan işverenlerce yapılan ve ruhsata tabi olan veya olmayan tadilat, tamirat, tesisat ve benzeri işler için araştırma işlemi

Kurumca aksine bir tespit olmaması halinde, defter ve belge tutmakla yükümlü olmayan işverenlerce yapılan, ruhsata tabi olan veya olmayan bina tadilat, tamirat, tesisat ve benzeri işler için Kuruma borcu olmaması, ihbar, şüphe veya şikâyetin bulunmaması halinde işyeri dosyasının tasfiye edilmesi; ihbar, şüphe veya şikâyet bulunması halinde ise müfettiş veya sosyal güvenlik denetmeni marifetiyle incelenmesi istenilerek düzenlenecek rapor sonucuna göre işlem yapılması gerekmektedir. (Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)

6.9- Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işverenin emrinde çalışmalarını dolayısıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı olanlar, sigortalılıkları sürerken çalıştıkları işyerine veya başka bir işyerine ortak ise sigortalılıkları kesintiye uğrayana kadar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olmayacaktır.

6.10- 5510 sayılı Kanunun 86 ıncı maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları uyarınca yapılacak işlemde, yani Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği Ek 10'da yer alan Sigortalıların

Eksik Gün Bildirim Formu ile birlikte verilmesi gereken puantaj kayıtlarında işverenlerin veya sigortalıların isim/unvan ve imzalarının aranılması gerekmektedir.

6.11- Özel bina inşaatının devamı sırasında işverenin vefat etmesi üzerine işin varislerine intikal etmesi halinde; varislerin, mirası reddetmedikleri sürece intikal durumundan dolayı 5510 sayılı Kanununun 11 inci maddesi hükmüne istinaden işyeri bildirgesi düzenlemesi gerekmektedir. Bu durumda varislerin ölen işverenin prim borcundan dolayı sorumluluğu mevcut olduğundan, varisler adına yeniden işyeri dosyası açılması yoluna gidilmeyecek, varisler tarafından işyeri devir bildirgesi verilmesi suretiyle aynı işyeri dosyası üzerinden işlemlere devam edilecektir.

7) HİÇ TESCİL EDİLMEMİŞ VEYA TESCİL EDİLMİŞ OLMAKLA BİRLİKTE HİÇ BİLDİRİMDE BULUNULMAMASI

“7.1- Tescil edilmemiş veya tescil edilmiş olmakla birlikte işçilik bildiriminde bulunulmaması halinde yapılacak işlemler

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 112 nci maddesinde, tescil edilmemiş veya tescil edilmiş olmakla birlikte işçilik bildiriminde bulunulmamış olan ihale konusu işler ile özel nitelikteki bina inşaatı işyerlerinde, işin başlangıç ve bitiş tarihleri, ilgili idarelerden alınacak belgelerle tespit edilerek işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespitine ilişkin araştırma işleminin ünitece yapılacağı, ünitelerce bu nitelikteki işyerlerinde yapılan araştırma işleminde esas alınan asgari işçilik oranında eksiltme yapılmayacağı, belirtilmiştir.

Buna göre, gerek ihale konusu gerekse özel nitelikteki inşaat işyerlerinden dolayı işin başlayıp bittiği tarihler üzerinde durulmaksızın, söz konusu yönetmelik maddesinin yayımlandığı tarih itibariyle ön değerlendirme/araştırma işlemi henüz yapılmamış olan işyerleri hakkında, ünitece araştırma işleminin yapılmasına imkan veren bilgilerin/belgelerin (başlama-bitiş tarihleri, ihale konusu işe ait istihkak tutarı, işe ait asgari işçilik oranı, inşaatın yüzölçümü, yapı sınıfı veya grubu gibi bilgiler) öncelikle resmi makamlarla yapılacak yazışmalar sonucu alınmış olan bilgi/belgelere göre, özel nitelikteki inşaatlarda da metrekare ayrımı yapılmaksızın asgari işçilik oranında eksiltme yapılmadan araştırma işlemi yapılacaktır.

Öte yandan gerek ihale konusu gerekse özel nitelikteki inşaat işyerinin tescil edilmemesi durumunda, aksine bir tespit yoksa işverenden sigortalı işe giriş ve sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile aylık prim ve hizmet belgesi istenilmemesi, bu belgelerden dolayı idari para cezası uygulanmaması ancak işyeri bildirgesinin yasal süresinde verilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Araştırma işlemi sonucunda tespit edilen fark işçilik tutarı faaliyetin son aynaya mal edilerek işverene tebliğ edilecektir. İşverence borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde itiraz edilmemesi halinde, borç kesinleşerek işlemler sonuçlandırılacaktır. **(Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)**

(Değişik, 2.6.2015 tarihli ve 2015/16 sayılı Genelge)

7.2- İşverenler tarafından fatura mukabili dışarıya yaptırılan işlerin varlığı nedeniyle inceleme talebinde bulunanlar ile inşaatın devamlı işyeri çalışanları ile yapıldığı yönünde beyanı olanlar hariç olmak üzere;

Defter tutma yükümlülüğü olmayan işverenlere ait, tescilsiz veya tescilli olmakla birlikte hiç işçilik bildiriminde bulunulmamış 300m² veya daha küçük (ticari, turistik, dinlenme amaçlı, anahtar teslimi usulünde yapılmamış) özel nitelikteki inşaatların bittiği yıla bakılmaksızın

faaliyet döneminin gerek yazışma yapılmak suretiyle gerekse bu genelgenin 8.1 maddesince tespitine müteakip ünitece öndeğerlendirme/araştırma işlemi yapılır. Öndeğerlendirme/araştırma işlemi sonucunda bulunan fark işçilik tutarı, faaliyetin son ayına mal edilerek tahsil edilir. İhbar, şikayet ve şüpheli durum olmaması halinde ilişiksizlik belgesi verilir.

Ancak işverenlerce taahhütname verilmiş olmakla birlikte fark işçilik tutarının ödenmemesi halinde, 5510 sayılı Kanununun 88 ve 89 uncu maddeleri gereğince tahsili yoluna gidilecektir.

8) İŞİN BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHLERİNİN TESPİTİ

8.1- Özel bina inşaatlarında işin başlama ve bitiş tarihlerinin tespiti

Gerektiğinde, inşaatın başladığı ve bitirildiği tarihin işverence resmî makamlardan alınacak belgelerle kanıtlanması istenebilir. İnşaatın başladığı ve bittiği tarihin resmî belge ile kanıtlanamaması, aksine bir tespit olmadıkça, yapı ruhsat tarihi inşaatın başladığı tarih, inşaatın bitiş tarihi ise işverence Kuruma yapılan başvuruda dilekçe tarihi beyan edilen tarihten itibaren bir ay içerisinde ise beyan edilen tarih, değilse dilekçenin Kuruma intikal ettirildiği tarih olarak kabul edilir. Söz konusu tarihlere işverenlerce itiraz edilmesi durumunda inşaatın başlama ve bitiş tarihleri ile ilgili Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılacak tespit sonucuna göre işlem yapılacaktır.

8.2- İhale konusu işlerde işin başlama ve bitiş tarihlerinin tespiti

Fiilen işin başlangıç ve bitiş tarihlerinin, işverence ihale makamlarından alınacak belgelerle kanıtlanması istenebilir. Bu tarihlerin resmî belge ile kanıtlanamaması hâlinde, aksine bir tespit olmaması durumunda yüklenici tarafından Kuruma müracaat tarihi işin başlama tarihi olarak kabul edilir. İşverence Kuruma yapılan başvuruda dilekçe tarihi beyan edilen tarihten itibaren bir ay içerisinde ise beyan edilen tarih, değilse dilekçenin Kuruma verildiği tarih işin bitiş tarihi olarak kabul edilir.

9) ARAŞTIRMA VE RE'SEN YAPILACAK İŞLEMLERDE ORTAK HÜKÜMLER

9.1- Araştırma yapılırken, ihale konusu işlerde kesin kabulün ya da geçici kabulün noksansız yapıldığı, özel nitelikteki inşaat işyerlerinde de inşaatın bitirildiği tarihe kadar Kuruma bildirilmiş olan işçilik miktarı dikkate alınır. İşin başlangıç tarihinden önce ve bitim tarihinden sonra yapılan bildirimler araştırma işleminde dikkate alınmaz. Ancak, aksine tespit yoksa iptali de yapılmaz.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanununun "Ağır ve Tehlikeli İşler" başlıklı 85 inci maddesine istinaden 16.6.2004 tarihli ve 25494 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği, 8.2.2013 tarihli, 28553 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik ile 30.12.2012 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu nedenle, bundan böyle asgari işçilik araştırması ile ilgili olarak yapılacak işlemlerde, kadın sigortalıların çalıştırılmadıklarına ilişkin herhangi bir tespit bulunmadığı sürece söz

konusu kişiler için yapılmış olan bildirimlerin araştırma işleminde dikkate alınması gerekmektedir.

Ayrıca, ilişiksizlik belgesi verilmesi aşamasında, ihale konusu işlerin ve özel nitelikteki inşaat işlerinin bitirilmiş olduğu, dolayısıyla fiili tespit yapılamayacağı hususları dikkate alınarak kadın sigortalıların çalışmalarının fiili olup olmadığına ilişkin aksine bir ihbar veya şikayet olmadığı sürece denetim isteminde bulunulmaması gerekmektedir. **(Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)**

9.2- İhale konusu işlerde idarece (ihale makamınca) müteahhide kısmen malzeme verilmesi veya akreditif bedeli ödenmesi halinde, bu durum asgari işçilik oranını değiştirebileceğinden, asgari işçilik oranı Tebliğ eki listede olsa bile konu, gerekli belgelerle (imalat ve birim fiyatlarını gösterir son hakediş raporu, iş bitirme belgesi, fatura, ibraz edilebiliyorsa sözleşme, idarece verilen malzemenin miktarı ve bedelini gösterir belge, fiyat analizleri zaptı vb.) söz konusu belgelerin her bir sayfası mutlaka ihale makamınca onaylanmış veya aslının ünitelerimizce görülmesini müteakip ilgili belge üzerine “aslı görülmüştür” şeklinde şerh düşülüp, yetkililerce imzalandıktan sonra asgari işçilik oranının tespiti amacıyla **(Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)** ünitenin bağlı olduğu asgari işçilik tespit komisyonuna gönderilerek intikal ettirilecektir.

9.3- Ünitece ihale konusu işlerde yapılan araştırma sonucunda tespit edilen ve Kuruma bildirilmediği anlaşılan asgari işçilik miktarı üzerinden, gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği haiz olmayan kurum ve kuruluşlarca yapılan özel nitelikteki inşaat işyerlerinde ise hesaplanan prim tutarı, aksine bir tespit olmaması hâlinde, faaliyet süresinin son ayına mal edilerek tahakkuk ettirilmek suretiyle gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmek üzere işverene tebliğ olunur. İşverence borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödeneceğinin ve daha sonra Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılması istenilmeyeceğinin bir dilekçe ile bildirilmesi hâlinde, borç kesinleşir ve işlemler sonuçlandırılır.

9.4- Mülga-(Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)

9.5- Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılmasına başlandıktan sonra inceleme sonucuna göre işlem yapılır. Ancak, denetim ve kontrole başlanmakla birlikte, işverenin borcu ödeyeceğine ilişkin üniteye yazılı taahhüdünü içeren başvurusu üzerine, ünitenin bu isteği ön kabulü, ünite tarafından denetim isteminin geri çekilmesi talebinin ilgili Grup Başkanlığının veya Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarının uygun bulması koşuluyla inceleme durdurulur ve borç kesinleşir. **(Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)**

9.6- İşyerleri hakkında ünitece araştırma yapılmış olması, gerektiğinde Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespiti hususunda inceleme yapılmasına engel oluşturmaz. Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca sonradan inceleme yapılması durumunda, daha önce ödenmiş prim ile varsa gecikme cezası ve gecikme zammı tutarı, işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarı üzerinden hesaplanan ve Kuruma ödenmediği anlaşılan prim ile varsa gecikme cezası ve gecikme zammından mahsup edilir.

9.7- Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca yapılan incelemede işin yürütümü için gerekli olduğu saptanan asgari işçilik miktarının Kuruma bildirilmediğinin veya eksik bildirildiğinin tespiti hâlinde, bildirilmeyen tutar, hangi aylara ait olduğu hususunda bir tespit varsa o aylara; tespit yoksa faaliyette bulunulan son aya mal edilir ve 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile (e) bendinin (4) numaralı alt bendi de dikkate alınarak gerekli işlem yapılır.

9.8- İşyerlerinde;

9.8.1- Fiilen veya işyeri kayıtlarından tespit edilecek her türlü bilgiden ya da kamu idareleri ile 5411 sayılı Kanun kapsamındaki kuruluşlar tarafından düzenlenen belge veya bilgilerden, çalıştığı tespit edildiği hâlde bu çalışmalarını Kuruma bildirilmeyen veya eksik bildirilen,

9.8.2- Ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmadığına veya eksik ücret ödendiğine dair belgeleri Kuruma verilmeyen veya verilen bu belgeler Kurumca geçerli sayılmayan sigortalılar ile ilgili olarak düzenlenmesi gereken, sigortalı işe giriş bildirgesi ve aylık prim ve hizmet belgesi ünitece yapılacak bir ay süreli tebligat ile ilgili işveren veya alt işverenden istenir. Söz konusu belgeler, yapılan tebligata rağmen verilmediği takdirde ünitece re'sen düzenlenir.

9.9- Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer merciler tarafından yapı (inşaat) ruhsatlarının birer nüshası veya tasdikli fotokopisinin ya da ruhsattaki bilgileri gösteren listelerin ünitelerimize düzenli olarak gönderilip gönderilmediği hususu her ay kontrol edilecektir.

9.10- Yapı (inşaat) ruhsatlarının ünitelerimize intikali üzerine, öncelikle ruhsatta belirtilen inşaatın Kurumumuzda tescilli olup olmadığı araştırılacak, söz konusu inşaat işyeri tescilli değilse, bu durumda inşaat başlanılmış olup olmadığı bildirilmesi, başlanılmış ise 5510 sayılı Kanununun 11 inci maddesi uyarınca işyeri bildirgesi verilmesi gerektiği iadeli taahhütlü bir yazı ile yapı (inşaat) sahibine bildirilecek ve sonucuna göre işlem yapılacaktır.

9.11- 5510 sayılı Kanununun 90 ıncı maddesince, ihale konusu işle ilgili işverenin, Kuruma prim ve gecikme zammı borcu bulunmadığına dair ilişiksizlik belgesi ibraz edilmedikçe, işverene ait kesin teminatın iade edilmeyeceği öngörülmüştür.

Bu hükme göre, ihale konusu iş ile ilgili teminatın iade edilebilmesi ve özel bina inşaatı işyerlerinden dolayı yapı kullanma izin belgesi alınabilmesi için münhasıran bu işyerleri ile ilgili olarak işverenlerin Kurumumuza borçlarının bulunmaması gerekmektedir.

9.12- 5510 sayılı Kanununun 90 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre, özel nitelikteki bina inşaatları ile ilgili olarak yapı kullanma izin belgesi verilmeden önce, ilgililerden bu bina inşaatı işyerinden dolayı Kuruma borçlarının olmadığına dair Kurumca düzenlenmiş bir belgenin istenmesi zorunludur.

Bu nitelikteki işyerlerinden dolayı yapı sahiplerince Kurumumuza borçlarının bulunmadığına dair bir belgenin verilmesinin istenilmesi halinde, yalnızca bu bina inşaatı işyerinden dolayı Kurumumuza sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi, idari para cezası, Kuruma yeterli işçiliğinin bildirilmemiş olması nedeniyle işin 1.5.2004 tarihinden önce veya sonra bitmiş olup olmadığı üzerinde durulmaksızın Kurumun denetim ve

kontrolle görevli memurunun raporuna istinaden ünitelerimizce tahakkuk ettirilmiş olan prim borcu (idari aşamada kesinleşmemiş olsa bile), eğitime katkı payı, özel işlem vergisi, damga vergisi, tasarrufa teşvik kesintisi ve katkı tutarı, konut edindirme yardımı ve bunlara ilişkin gecikme zammı ve faiz borçlarının olup olmadığına bakılacak ve borçlarının bulunmaması kaydıyla kendilerine veya ihale makamlarına Kurumumuza borçlarının bulunmadığına dair verilecek ilişiksizlik belgesinin mutlaka soğuk damgalı veya barkod numaralı (**Değişik, 2018/3 sayılı Genelge**) ya da karekod numaralı (**Değişik, 16.05.2024 tarihli ve 2024/7 sayılı Genelge**) olmasına dikkat edilecektir.

Söz konusu işyerlerinden dolayı ön inceleme, değerlendirme ve araştırma sonucunda Kurumumuza bildirilmediği anlaşılan fark işçilik üzerinden hesaplanarak işverene tebliğ edilen ve işverence ödenmesi kabul edilmeyen tutar ise borç kapsamına dahil edilmemekle birlikte, işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespiti amacıyla müfettişlik incelemesi istenilerek sonuçlanıncaya kadar işverene borcunun olmadığına dair yazı verilmeyecektir. Öte yandan, bu tür yazılara ihalelere girmek için kullanılmayacağına ve ibra anlamına gelmediğine dair şerh konulacaktır. İhale konusu işle ilgili kesin teminat, Kurumca düzenlenmiş soğuk damgalı veya barkod numaralı (**Değişik, 2018/3 sayılı Genelge**) ya da karekod numaralı (**Değişik, 16.05.2024 tarihli ve 2024/7 sayılı Genelge**) ilişiksizlik belgesi işveren tarafından idareye ibraz edilmediği sürece iade edilmeyecektir.

İlişiksizlik belgesinin düzenlenebilmesi için, işverenlerin, ihale konusu işle ilgili sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, fark işçilik üzerinden hesaplanan prim, damga vergisi, eğitime katkı payı ve özel işlem vergisi ile bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer fer'ilerinden oluşan borçların bulunmaması gerekmektedir.

İhale konusu işin, devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yaptırılmış olması halinde ise, işyerinin ihale konusu işin başlayıp bitirildiği sürelerdeki sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, fark işçilik üzerinden hesaplanan prim, damga vergisi, eğitime katkı payı ve özel işlem vergisi ile bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer fer'ilerinden oluşan borçlarının bulunmaması icap etmektedir.

İşveren tarafından, idareye, ihale konusu işle ilgili borcunun bulunmadığına dair ilişiksizlik belgesinin ibraz edilmemesi halinde, İdare, kesin teminatın mevzuatına göre kısmen veya tamamen iadesi imkanının başladığı tarihten itibaren onbeş gün içinde, işverenin Kuruma ihale konusu işten dolayı borcunun olup olmadığını sorarak, borcunun bulunmaması halinde ilişiksizlik belgesinin düzenlenmesini yazı ile isteyecektir.

9.13- İhale konusu işin eksik kalan kısmının sonradan düzenlenen sözleşmeye istinaden işi devir alan tarafından yapılması ve üstlenilen bu kısım için ayrıca teminat alınması halinde, işin devrine idarece muvafakat edildiğine ilişkin yazılı sözleşmenin ibraz olunması kaydıyla, bu nitelikteki sözleşmede, işin önceki kısımlarından dolayı işi devir alanın sorumluluğunun bulunduğu hususunda herhangi bir hükme yer verilip verilmediği üzerinde durulmaksızın, işi devir alan adına ayrıca işyeri dosyası açılarak eksik kalan kısımlar ile ilgili işlemler yeni dosyadan yürütülecektir.

9.14- İhale konusu ve özel bina inşaatı işyerlerinde ünitece yapılan ön değerlendirme işlemi sonucunda hesaplanan fark işçilik tutarının yasal süresinde ödenmemesi halinde gecikme zammı ve gecikme faizi tahakkuk ettirilir.

9.15- Kurum tarafından hazırlanarak Resmi Gazetede yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca Belirlenen Çeşitli İşkollarına Ait Asgari İşçilik Oranlarını Gösterir Tebliğ'in eki listede asgari işçilik oranı bulunmayan işler ile idarece akreditif bedeli ödenmek ya da ihale bedeli dışında kısmen veya tamamen malzeme verilme suretiyle yaptırılan işlere ait asgari işçilik oranları, Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca tespit edilecektir. Ayrıca, oranı belli olmayan işler hakkında üniteler veya meslek mensupları ya da Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılacak işlemlerde, listede benzer bir iş için belirlenmiş olan oran dikkate alınamayacağı gibi, daha önce Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca başka bir işyerinde yapılan benzer iş dolayısıyla belirlenmiş olan oran da dikkate alınamayacaktır.

Ünitece yapılacak ön değerlendirme (araştırma) işleminde, meslek mensuplarınca yapılacak incelemelerde ya da Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca düzenlenecek olan raporlarda Tebliğ'in yayımı tarihinden itibaren Tebliğ ekindeki asgari işçilik oranlarının dikkate alınması gerektiğinden, Tebliğ'in yayımlandığı tarihten itibaren (bu tarih dahil) başlayan işler ile ilgili olarak Tebliğ eki listede bulunan yeni oranlar esas alınmak suretiyle işlem yapılacaktır.

Ancak, Tebliğ'de bazı işkollarının asgari işçilik oranları değiştiğinden Tebliğ'in yayımlandığı tarihten önce biten veya bu tarihten sonra bitecek olan işlere ilişkin fark prim borcunun idari aşamada kesinleşmemiş olması koşuluyla eski oranla yeni oran kıyaslanarak düşük olan orana göre işlem yapılacaktır. (**Değişik, 16.05.2024 tarihli ve 2024/7 sayılı Genelge**)

Örnek-1: 29.04.2020 tarihinde ihale edilen “kalorifer kazanlarının fuel-oil sisteme dönüştürülmesi” işi 19.06.2023 tarihinde tamamlanmıştır. Bu ihaleli iş için yapılacak ön değerlendirme (araştırma) işleminde 23.06.2020 tarihinde yayımlanan Tebliğ eki listede bulunan oran (%12) yerine 22.03.2023 tarihinde yayımlanan Tebliğ eki listede bulunan yeni oran (%10) esas alınmak suretiyle işlem yapılacaktır.

Resmî Gazetede yayımlanmış olan Sosyal Güvenlik Kurumu Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca belirlenen çeşitli işkollarına ait asgari işçilik oranlarını gösterir tebliğlerdeki asgari işçilik oranları dikkate alınarak hesaplanan prim borcu tahsil edilmiş veya prim borcu idari aşamada kesinleşmiş ise bu işlerle ilgili olarak yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığının tespiti amacıyla yeniden ön değerlendirme (araştırma) veya inceleme yapılmayacaktır.

Ön değerlendirme (araştırma) işlemi sonucunda hesaplanan fark işçilik prim borcu tebliğ edilmemiş veya tebliğ edildiği halde Kurumumuza itiraz edilmiş ya da yapılan itiraz üzerine, Ünite itiraz komisyonlarınca verilen karar henüz işverene tebliğ edilmemiş veya tebliğ edilmekle beraber Kuruma itiraz süresi ya da mahkemeye dava açma süresi dolmamış ise, bu haller kesinleşmemiş işlem olarak değerlendirilecektir.

Buna göre, Sosyal Güvenlik Kurumu Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca Belirlenen Çeşitli İşkollarına Ait Asgari İşçilik Oranlarını Gösterir Tebliğ'de değişiklik yapılması halinde değişikliğin yayımlandığı tarihte yukarıda belirtilen haller mevcut ise işlem kesinleşmemiş işlem olarak değerlendirileceğinden işverenin talebi halinde yeniden ön değerlendirme (araştırma) işlemi yapılabilecektir.

Örnek-2: 29.07.2022 tarihinde ihale edilen “yarı otomasyonlu basım işleri (kısmen makineli, kısmen elle yapılan)” işi için işveren 12.11.2022 tarihinde iş bitim dilekçesi vermiştir. 16.12.2022 tarihinde asgari işçilik araştırma işlemi yapılmış ve hesaplanan fark işçilik prim borcu 10.01.2023 tarihinde işverene tebliğ edilmiştir. İşveren tarafından söz konusu borç ödenmemiş aynı zamanda borca bir ay içinde itirazda da bulunulmamıştır. Bu nedenle prim borcu idari aşamada kesinleşmiştir. Borcun idari aşamada kesinleşmesinden sonra söz konusu iş ile ilgili asgari işçilik oranının değiştiği varsayımında; işverence talep edilen yeniden araştırma işlemi reddedilecek ve bu iş ile ilgili yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığının tespiti amacıyla yeniden ön değerlendirme (araştırma) veya inceleme yapılmayacaktır.

Örnek-3: 29.07.2022 tarihinde ihale edilen “tam otomasyonlu basım işleri (basımı, katlanması, ciltlenmesi ve ambalajlanması tamamen makineli)” işi ile ilgili olarak işveren, işin 16.12.2022 tarihinde bittiğine dair dilekçe vermiştir. 23.06.2020 tarihinde yayımlanan Tebliğ eki listede bu ihaleli iş ile ilgili herhangi bir oran bulunmamaktadır. Bahse konu iş ile ilgili araştırma işlemleri sürecinde 22.03.2023 tarihinde yeni Tebliğ yayımlandığı ve yayımlanan Tebliğ eki listede söz konusu iş ile ilgili oran yer aldığından konu hakkında yapılacak ön değerlendirme (araştırma) işleminde bu oran (%3) esas alınmak suretiyle işlem yapılacaktır.

9.16- İhaleli işler ile özel bina inşaatı işyerleri işverenlerine, Kuruma prim borçlarının bulunmadığını gösteren ilişiksizlik belgesinin verilmesinde, 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Malî Müşavirlik ve Yeminli Malî Müşavirlik Kanununa göre yetki verilmiş serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirler tarafından işyeri kayıtlarının incelenmesi sonucunda Kuruma bildirildiği tespit edilen işçilik tutarlarının uygunluğu, Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak kaydıyla, esas alınabilir.

Usûl ve esasları Kurumca belirlenmiş hesaplama yöntemine uygun olarak serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirlerce düzenlenen rapor ile Kuruma yeterli işçilik bildirilmediği anlaşılan işyeri ve işverenlerinin, tespit edilen fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak prim, gecikme cezası ve gecikme zammı tutarını 102 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile (e) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca verilecek idarî para cezaları ile birlikte ödemeleri kaydıyla ilişiksizlik belgesi verilebilir.

Özel bina inşaatı işyerleri ile ilgili olarak serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler tarafından usulüne uygun olarak düzenlenerek Kurumumuza ibraz edilen raporlarda Kuruma yeterli işçilik bildirilmiş olduğunun belirtilerek, ilişiksizlik belgesinin düzenlenmesi hususunda öneride bulunulması halinde, işverenin Kurumumuz kayıtlarına göre borcu da yoksa kendisine bu nitelikte bir belge verilecektir.

3568 sayılı Kanuna göre meslek mensubu sayılanların, ihaleli işler ile özel bina inşaatı işleri ile ilgili yazacakları raporlara ilişkin usul ve esaslar için Kurum tarafından hazırlanarak Resmi Gazetede yayımlanan Serbest Muhasebeci Malî Müşavirler İle Yeminli Malî Müşavirlerce İşyeri Kayıtlarının İncelenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri esas alınacaktır.

9.17- Serbest bölge veya organize sanayi bölgesi müdürlüklerince düzenlenen yapı ruhsatnamelerinde kayıtlı inşaatın, ruhsatnamedeki yapı sınıf ve grupları ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yayımlanan yapı yaklaşık birim maliyetlerini gösterir listede yer alan yapı sınıf ve gruplarının uyuşmadığı, bu bölgeler içinde farklı nitelikte ve özellikteki inşaatlar için tek ruhsat verildiği, özel bina inşaatları ile ilgili asgari işçilik uygulamasında Kurumca işlemlere esas alınan yapı sınıf ve grubuna işverenlerce itirazda bulunulduğu durumlarda;

9.17.1- Serbest bölge veya organize sanayi bölgesinde, kullanım amaçları, nitelikleri ve özellikleri birbirinden farklı birden fazla yapı için tek ruhsat verilmiş (örneğin; sanayi tesisi, idare binası, sığınak, hangar ve diğer yardımcı tesislerin aynı ruhsat içinde değerlendirilmiş) olması halinde, her bir yapının kullanım amacı, niteliği ve özellikleri dikkate alınarak, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yayımlanan yapı yaklaşık birim maliyetlerini gösterir listeden belirlenecek yapı sınıf grupları esas alınarak her yapı için ayrı ayrı hesaplama yapılarak tek değerlendirme yapılacaktır.

9.17.2- Kullanım amaçları, nitelikleri ve özellikleri birbirinden farklı birden fazla yapı için tek ruhsat verildiği durumlarda, her yapının başlama ve bitiş tarihleri Genelgenin 8 inci bölümünde yapılan açıklamalara göre belirlenecektir. Resmi belgelerle kanıtlanması halinde ise yapıların başlama ve bitiş tarihlerinin tespitinde, bu belgelerdeki tarihler esas alınarak işlem yapılacaktır.

9.17.3", "9.18", "9.18.1", "9.18.2", "9.18.2.1", "9.18.2.2", "9.18.3", "9.18.4", "9.18.4.1", "9.18.4.2", "9.18.5", "9.18.6", "9.18.6.1" ve "9.18.6.2" Mülga (**Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge**)

9.19.1- Biten bir binanın bağımsız bölümlerinin satın alınması

İşverenlerden, biten bir binanın bağımsız bölümlerini satın alan bazı kişiler, işveren konumunda olmamalarına karşılık satın aldıkları bölümler için yapı kullanma izin belgesi alabilmek amacıyla Kurumumuza başvurarak ilişiksizlik belgesi istemekte, ancak işveren konumunda olmamalarına ve işverenin Kuruma borçlu bulunmasına bağlı olarak, bunlara ilişiksizlik belgesi verilmediğinden bu kişilerin mağdur oldukları görülmektedir.

Bu kişilerin mağdur olmaması ve ayrıca işverenlerin inşaat işyerlerinden dolayı Kurumumuza olan prim borçlarının kısmen de olsa tahsiline olanak sağlanması açısından, işverenlerden biten bir binanın bağımsız bölümlerini satın alanlara, bunu kanıtlamaları kaydıyla ve istekleri halinde, ilişiksizlik belgesi verilebilmesi uygun görülmüştür.

Ancak, bunun için ödeme tarihine kadar hesaplanacak gecikme zamları ile birlikte hem prim borcunun, hem de araştırma işlemi sonucunda hesaplanan fark işçilik tutarının, satın alınan bağımsız bölüme düşen kısmının, ilişiksizlik belgesi isteyen kişilerce işveren nam ve hesabına ödenmiş olması gerekmektedir.

Söz konusu tutarların satın alınan bağımsız bölüme düşen kısmı ise, prim borcu için ayrı, varsa fark işçilik tutarı için ayrı olmak üzere, bunlara ilişkin tutarların yapının tüm alanına bölünmesiyle çıkan rakamın bağımsız bölümün alanı ile çarpılması sonucu bulunacaktır.

Öte yandan, buna göre verilecek ilişiksizlik belgelerinde, belgenin tüm inşaatı kapsamadığı ve inşaatın hangi bölümü ve ne kadarlık kısmı için verildiği mutlaka belirtilmelidir. (**Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge**)

9.19.2 - 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 28 inci maddesinin 10 uncu fıkrası uyarınca, yapının müteahhidi olmayan yapı sahiplerinin talebi üzerine Kurumumuzdan "borcu yoktur yazısı" aranmaksızın iskan ruhsatı veren ilgililer hakkında, 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinin beşinci fıkrası kapsamında işlem yapılmayacaktır.

(**Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge**)

9.19.3 - Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesi veya İnşaat Yapım Sözleşmesine istinaden tescilli yapılmış ancak tamamı ikmal edilmemiş inşaatın bağımsız bölümlerinden yer satın alanların, inşaatın yapılmayan kısımlarının tam tespitinin yapılmış olması kaydıyla, tescil edilen ilk dosyadan inşaatın yapılan kısım ile ilgili hesap edilecek prim borcu ile fark işçilik borçlarının hissesi oranında ve daha sonra adına tescil edilen inşaatın kalan kısımlarına ait prim ve fark prim borçlarının ödenmesi kaydıyla ilişiksizlik belgesi verilir. (**Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge**)

9.19.4 – Bir ya da birden fazla blok olarak yapılan özel nitelikteki inşaat işlerinde; işverence talep edilmesi halinde, bitirildiği belirtilen kısımlar için ayrı asgari işçilik araştırma işlemi yapılabilir ve bu kısımlar için kısmi ilişiksizlik belgesi verilebilir. Bu durumda özel

nitelikteki inşaatın tamamı bitirildiğinde, ayrıca inşaatın yapı ruhsatında mevcut toplam metrekaresi üzerinden asgari işçilik araştırma işlemi yapılmaz. Dolayısıyla, daha önce bitirilen ve kısmi ilişiksizlik belgesi verilen bölümlerin yüz ölçümleri ile bu kısımlar için Kuruma bildirilmesi gereken prime esas kazanç tutarları, son değerlendirmede dikkate alınmaz.

İnşaatın bitirilen kısmı/kısımları için asgari işçilik araştırması yapılabilmesi için Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan “Ek:11-İnşaatın İkmal Edilen Kısımının Bina Maliyetine Oranlarını Gösterir Cetvel” de ya da ilgili belediye tarafından onaylanan yapı denetim tutanağında inşaatın ilişiksizlik belgesi talebinde bulunulan kısmının bitmiş olduğunun belirtilmesi gerekmektedir. **(Değişik, 16.05.2024 tarihli ve 2024/7 sayılı Genelge)**

Örnek: ABC İnşaat Ltd. Şti. tarafından toplam 6.000 m² ve III-B yapı sınıf ve grubunda olan özel bina inşaatına 01.03.2011 tarihinde başlanılmıştır. İşveren, 01.12.2012 tarihli dilekçe ile 2.000 m² inşaat alanı için ilişiksizlik belgesi başvurusunda bulunmuştur.

Bu süreç içinde Kuruma bildirilen toplam prime esas kazanç tutarı:
2011 yılı prime esas kazanç bildirim 30.000 TL
2012 yılı prime esas kazanç bildirim 50.000 TL
+
80.000 TL'dir.

2011 yılı yapı yaklaşık birim maliyeti 565 TL ve bitirilen kısım 2.000 m² esas alınarak hesaplanan Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarı $(2.000 \times 565 \times 6,75/100) = 76.275$ TL'dir.

Bildirilmesi gereken tutar (76.275 TL) ile 01.12.2012 tarihine kadar bildirilen tutar (80.000 TL) karşılaştırıldığında $(80.000 - 76.275 = 3.725$ TL) yeterli bildirim olduğu ve 01.12.2012 tarihi itibarıyla özel nitelikteki inşaat işyerinden de borcunun bulunmadığı tespit edilirse, 2.000 m² inşaat alanı için kısmi ilişiksizlik belgesi verilecektir.

İnşaatına 01.03.2011 tarihinde başlanılan 1.000 m²'lik kısım, 31.12.2014 tarihinde bitirilmiş ve işverenin kısmi ilişiksizlik talebi üzerine fark işçilik hesaplaması aşağıdaki gibi yapılmıştır.

Bu süreç içinde Kuruma bildirilen toplam prime esas kazanç tutarı:
2011 yılı prime esas kazanç tutarı 30.000 TL
2012 yılı prime esas kazanç tutarı 50.000 TL
2013 yılı prime esas kazanç tutarı 50.000 TL
2014 yılı prime esas kazanç tutarı 60.000 TL
+
190.000 TL'dir.

2013 yılı yapı yaklaşık birim maliyeti 585 TL ve 1.000 m² esas alınarak hesaplanan Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarı $(1.000 \times 585 \times 6,75/100) = 39.487,5$ TL'dir. 31.12.2014 tarihine kadar Kuruma bildirilen toplam prime esas kazanç tutarı 190.000 TL'den 01.12.2012 tarihinde 2.000 m² için yapılan araştırma işleminde esas alınan prime esas kazanç tutarı 76.275 TL düşülerek $(190.000 - 76.275) 113.725$ TL 1.000 m² için Kuruma bildirilen prime esas kazanç tutarı bulunur.

Bildirilmesi gereken tutar 39.487,5 TL ile 31.12.2014 tarihine kadar bildirilen tutar 113.725 TL karşılaştırıldığında $(113.725 - 39.487,5)$ 74.237,5 TL'nin yeterli bildirim

olduğu ve 31.12.2014 tarihi itibarıyla özel nitelikteki inşaat işyerinden de borcunun bulunmadığı tespit edilirse, 1.000 m² inşaat alanı için kısmi ilişiksizlik belgesi verilecektir.

Aynı özel bina inşaatı için, 01.12.2012 tarihi itibarıyla 2.000 m² inşaat alanına ve 31.12.2014 tarihi itibarıyla 1.000 m² inşaat alanına olmak üzere toplam 3.000 m² için kısmi ilişiksizlik belgesi verilmiştir. Kalan %50'lik kısım olan 3.000 m² için işveren 31.12.2016 tarihinde iş bitim dilekçesi vermiştir.

İnşaatın tamamı bitirilerek işveren tarafından ilişiksizlik belgesi talebinde bulunulduğu varsayıldığında;

Bu süreç içinde Kuruma bildirilen toplam prime esas kazanç tutarı:

2011 yılı prime esas kazanç tutarı 30.000 TL

2012 yılı prime esas kazanç tutarı 50.000 TL

2013 yılı prime esas kazanç tutarı 50.000 TL

2014 yılı prime esas kazanç tutarı 60.000 TL

2015 yılı prime esas kazanç tutarı 30.000 TL

2016 yılı prime esas kazanç tutarı 30.000 TL

+

250.000 TL'dir.

Özel nitelikteki inşaat işinin tamamının bitmesi halinde, daha önce bitirilen ve kısmi ilişiksizlik belgesi verilen inşaatların yüzölçümleri ile bu kısımlara isabet eden prime esas kazanç tutarları son değerlendirmede dikkate alınmayacağından daha önce kısmi ilişiksizlik belgesi verilen 3.000 m² için Kuruma bildirilmesi gereken prime esas kazanç tutarı olan 115.762,5 TL (76.275+39.487,5) Kuruma bildirilen toplam prime esas kazanç tutarından düşölmek suretiyle (250.000 – 115.762,5) 134.237,5 TL bulunacaktır.

İnşaat 2016 yılında tamamlandığından bir önceki yıl olan 2015 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyeti 700 TL ve 3.000 m² (6.000m²-3.000m²) esas alınarak hesaplanan Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarı (3.000x700x6,75/100) 141.750 TL olarak bulunacaktır.

Kuruma bildirilen toplam prime esas kazanç tutarı olan 134.237,5 TL'den Kuruma bildirilmesi gereken tutar düşölererek (134.237,5 – 141.750) -7.512,5 TL olarak bulunacaktır. Bu tutar üzerinden hesap edilen fark prim borcunun ödenmesi ve söz konusu iş yeri dosyasından başkaca borcun bulunmaması halinde inşaatın tamamı için ilişiksizlik belgesi verilecektir.

9.19.5 - Mülga-(Değişik, 16.05.2024 tarihli ve 2024/7 sayılı Genelge)

9.20- Özel sektör işverenlerinin birbirine karşı taahhüt ettiği işler (Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)

Özel sektör işverenlerinin, özel sektör işverenlerine verdiği;

-Özel nitelikteki inşaatlarda, ödenen istihkak tutarı ile inşaatın yüzölçümünün metrekare birim maliyet tutarıyla çarpılması sonucu bulunacak yaklaşık maliyet bedeli mukayese edilerek yüksek olan tutara asgari işçilik oranı uygulanacaktır.

-Kanunun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen özel nitelikteki inşaat kapsamına girmeyen işlerde araştırma işleminin ünitelerce yapılmasına Kanunen imkan bulunmadığından, bu kapsamda yaptırılan işlerde son işçilik bildirim tarihleri itibarıyla Kurumumuza borcun bulunmaması ve şikayet yada ihbarın olmaması kaydıyla, ilgili dosya

memurunun, şefin ve müdür yardımcısının teklifi, il veya merkez müdürünün de onayını taşıyan teftiştan sarfinazar tutanağı düzenlenmek suretiyle işyeri dosyasının işlemde kaldırılması gerekmektedir.

9.21- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca ihale konusu işlerle ilgili olarak yapılacak incelemelerde yapılan ihale konusu işin defter değeri ile o işe ilişkin ödenen toplam istihkak tutarı mukayese edilerek yüksek olan tutara işçilik oranı uygulanacaktır.

9.22- İstihkak ödemesi yapılmayan ihale konusu işlerde ilişiksizlik belgesinin verilmesi (Teselsül, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)

İhale konusu olan ancak istihkak ödemesi yapılmayan yap-işlet, yap-işlet-devret modeli, kar paylaşımı (satış bedelinin belirli yüzdelerle ihale makamı ve yüklenici tarafından paylaşılması vb.), kat karşılığı ya da arsa verilmesi şeklinde yapılan inşaat işlerinde araştırma işleminin, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yayımlanan yapı yaklaşık metrekaresine birim maliyet bedellerinin uygulanmasına imkan verecek olması halinde, inşaatın metrekaresi ile metrekaresine birim maliyet bedelinin çarpılması sonucu hesaplanacak maliyet tutarına asgari işçilik oranı uygulanmak suretiyle yapılması gerekmektedir.

İhale konusu olup yükleniciye herhangi bir bedel ödenmeksizin yaptırılan yıkım/söküm işlerinde ise yıkım/sökümü yapılan hurda malzeme, yükleniciye yapılan işin karşılığı verilmekte ya da hurda malzemenin fiyatının yapılan işin değerinden daha yüksek olması halinde yüklenici tarafından ihale makamlarına bir bedel ödenmek suretiyle işlem yapılmaktadır.

Bu durumda, ihale makamlarınca istihkak ödenmeksizin;

-Çıkan hurda malzeme karşılığında yapılan yıkım/söküm işlerinde, hurda malzemenin bedeli yaptırılan işin maliyetini karşıladığından bu tutar üzerinden,

-Yüklenici tarafından çıkan hurda malzeme karşılığında ihale makamlarına bedel ödenmek suretiyle yapılan yıkım/söküm işlerinde, ihale makamlarınca bildirilen tutarların içinde hurda malzemenin satış bedelinin de bulunması halinde işverence hurda malzeme için ödenen bedel dikkate alınmaksızın sadece yıkım/söküm gibi işçilik içeren işlerin maliyet bedeli üzerinden, araştırma işlemi yapılacaktır. Araştırma işlemine esas bu tutarlar ihale makamlarından Ek:11(15 nolu soru) matbu formu ile istenilecektir.

İstihkak ödemesi yapılmayan ihale konusu işlerde yukarıda açıklandığı gibi işlem yapılamaması halinde, maliyet tutarının tespitinin yapılabilmesini teminen konunun sosyal güvenlik denetmenine aktarılması, sosyal güvenlik denetmenince işyeri kayıtlarının incelenerek yapılan işin maliyetinin tespit edilmesinden sonra bu maliyete asgari işçilik oranı uygulanmak suretiyle araştırma işleminin yapılması gerekmektedir.

Sosyal güvenlik denetmenince işin maliyetinin tespit edilememesi halinde bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarının tespitini teminen durum Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına intikal ettirilecektir.

“9.23- Fark işçilik borcunun kesinleşmesi

İhale konusu işler ile özel nitelikteki inşaat işyerlerinden yapılan araştırma işlemi sonucunda tespit edilen ve Kuruma bildirilmediği anlaşılan asgari işçilik miktarı üzerinden hesaplanan prim tutarı, aksine bir tespit olmaması hâlinde, faaliyet süresinin son ayına mal edilerek tahakkuk ettirilmek suretiyle gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmek üzere işverene tebliğ edilir. İşverence borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi veya itirazda bulunulmaması halinde borç kesinleşir ve işlemler sonuçlandırılır.

Kurumumuzun Sosyal Güvenlik Müfettişlerince/serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirlerce yapılan tespitlere istinaden tebliğ edilen prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde itiraz edilmemesi halinde borç kesinleşir.

Kurumumuzun Sosyal Güvenlik Müfettişlerince işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespitine ilişkin düzenlenen Asgari İşçilik İnceleme Raporlarına işverenlerce süresi içinde yapılan itirazlar, Prim Tahakkuk İtiraz Komisyonunca değerlendirilerek reddedilmesi halinde kesinleşir. Ancak ünitece, Sosyal Güvenlik Kurumu Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliğinin 82 nci maddesinin (b) bendinin dördüncü alt bendinde belirtilen maddi hata yada mevzuata açık aykırılık gibi hususların tespit edilmesi halinde itiraz, gerekçesi ile birlikte Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına gönderilerek Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

Serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirler tarafından işyeri kayıtlarının incelenmesi sonucunda düzenlenen raporlara yapılan itirazlar hakkında Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ile Yeminli Mali Müşavirlerce İşyeri Kayıtlarının İncelenmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır.

Kurumun denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılmasına başlandıktan sonra inceleme sonucuna göre işlem yapılır. Ancak, denetim ve kontrole başlanmakla birlikte, işverenin borcu ödeyeceğine ilişkin üniteye yazılı taahhüdünü içeren başvurusu üzerine, ünitenin bu isteği ön kabulü, ünite tarafından denetim isteminin geri çekilmesi talebinin ilgili Grup Başkanlığının veya Kurumun denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurlarının uygun bulması koşuluyla inceleme durdurulur ve borç kesinleşir. (Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)

9.24- İlişiksizlik belgesinin alınmasına ilişkin olarak teminat niteliğinde verilen belgeler

Özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlerde işverenler tarafından borçlarını karşılayacak miktarda, bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları ile Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler teminat olarak verildiği takdirde, ünitece ilişiksizlik belgesi verilir. Ancak, Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler nominal bedele faiz dahil edilerek ihraç edilmiş ise bu belgeler anaparaya tekabül eden satış değerleri üzerinden teminat olarak kabul olunur. Ünitece alınan teminat, en geç verildiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar nakde çevrilerek tahsil edilir.

Teminat gösterilen durumlarda, teminatın, nakde çevrilmesine kadar talepte bulunulması ve teminatın borcu karşılayacak miktarda olması kaydıyla bir defaya mahsus olmak üzere borç 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilebilir.

Tecil ve taksitlendirmenin bozulması halinde, bu durumun gerçekleştiği tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde teminat nakde çevrilerek borç tahsil edilir.

9.25- İşçilik oranı tespit edilemeyen işler

5510 Kanununun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından ihale edilen MR görüntüleme ve radyoloji işkollarında yeterli işçilik bildiriminde bulunulup bulunulmadığının tespiti için ünitelerimizce ilgili dosyaların asgari işçilik tespit komisyonlarına gönderilmeden doğrudan Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına gönderilerek ilgili Grup Başkanlıklarınca, müfettişlik bilgi ve birikimi kapsamında, işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik tutarının bildirilip bildirilmediği yönünde gerekli incelemenin yapılmasını müteakip düzenlenecek rapora göre işlem yapılması gerekmektedir. (Değişik, 21.6.2022 tarihli ve 2022/11 sayılı Genelge)

9.26- İhale makamları veya ruhsat vermeye yetkili makamlarla yapılacak yazışmalarda kullanılacak matbu formlar

Bilindiği gibi, ihale konusu işlerin veya özel nitelikteki inşaatların bitirilmesi üzerine Kurumumuzca araştırma işleminin yapılabilmesi için gerekli olan bilgi ve belgelerin ilgili ihale makamından / ruhsat veren kurumdan temin edilmesi gerekmektedir. Ancak, bu konuda bazı Ünitelerimizce ihale makamlarına / ruhsat veren kurumlara içeriği farklı yazıların yazılması nedeniyle istenilen bilgi ve belgelerin kısa sürede temin edilemediği, birden fazla yazışma yapılmasına ihtiyaç duyulduğu, sonuç itibariyle gereksiz emek ve zaman kaybına yol açıldığı anlaşıldığından, bundan böyle, uygulamada birliğin sağlanması amacıyla hizmet alımı dışındaki ihale konusu işler için Ek:11'deki, işin hizmet alımı ile ilgili olması halinde ise bu defa Ek:12'deki, özel nitelikteki inşaat işleri için Ek:13'deki formlar kullanılacak olup, bu formların 7201 sayılı Kanuna göre tebliğ edilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, ünitelerimizce ihale makamına/ruhsatı düzenleyen kurumlara hitaben düzenlenen barkod numaralı yazıların e-ilişiksizlik uygulamasından alınarak ilgili idareye elden verilmesi ve cevabi yazıların ilgili sosyal güvenlik merkezine gönderilmesi halinde, yeterli işçilik bildiriminde bulunulmuş olup olmadığına ilişkin araştırma işlemine başlanılmaktadır.

İhale makamından veya ruhsat veren kurumdan gerek Kurumumuzca yazılı olarak gerekse işverenlerce e-ilişiksizlik uygulaması kapsamında istenilen bilgi ve belgelerin, söz konusu yazının tebliğ tarihinden / evrak kaydına giriş tarihinden itibaren en geç bir ay içinde gönderilmemesi halinde anılan kurumlara idari para cezası uygulanacaktır.

Özel nitelikteki inşaatlarla ilgili olarak asgari işçilik araştırmasına esas bilgi ve belgelerin işyeri, dosyasında bulunması halinde ruhsat vermeye yetkili makamların mükerrer yazışmaya meydan verilmeyerek, ilişiksizlik belgesi talep eden işverenlerin işlemleri derhal sonuçlandırılması gerekmektedir.

10) İLİŞİKSİZLİK BELGESİ VERİLME SÜRELERİ

10.1- Devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığı belirtilen ihale konusu işlerden dolayı talep edilen ilişiksizlik belgelerine ilişkin işlemler;

10.1.1- Kurumca denetim veya yazışma gerektirmeyen hallerde, talebin Kurum kayıtlarına intikalinden itibaren en geç 10 gün,

10.1.1.1- İl müdürlüğü denetim elemanlarınca denetim yapılmasını gerektiren hallerde;

10.1.1.2- İşverenden defter ve belgelerin istenmesi durumunda anılan defter ve belgelerin (Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge) Sosyal Güvenlik Denetmenine ibraz süresinin bitiminden itibaren en geç bir ay,

10.1.2- Herhangi bir yazışma gerektirmeyen hallerde en geç bir ay,

10.1.3- Kurum Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca inceleme yapılmasını gerektiren durumlarda, defter ve belgelerin müfettişe ibraz süresinin bitiminden itibaren en geç üç ay, içinde sonuçlandırılacaktır.

10.2- Özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden dolayı talep edilen ilişiksizlik belgelerine ilişkin işlemler;

10.2.1- Kurumca denetim veya yazışma gerektirmeyen hallerde, talebin Kurum kayıtlarına intikalinden itibaren en geç 10 gün,

10.2.1.1- İl müdürlüğü denetim elemanlarınca denetim yapılmasını gerektiren hallerde;

10.2.1.2- İşverenden defter ve belgelerin istenmesi durumunda anılan defter ve belgelerin (Değişik, 10.12.2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge) Sosyal Güvenlik Denetmenine ibraz süresinin bitiminden itibaren en geç bir ay,

10.2.2- Herhangi bir yazışma gerektirmeyen hallerde en geç bir ay,

10.2.3-Kurum Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca inceleme yapılmasını gerektiren durumlarda, defter ve belgelerin müfettişe ibraz süresinin bitiminden itibaren en geç üç ay içinde sonuçlandırılacaktır.

11) YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGE VE GENEL YAZILAR

Genelge ekinde yer alan (Ek 1) tabloda belirtilen genelgeler ile genel yazılar bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu genelgeler ile genel yazılar yürürlük dönemlerindeki iş ve işlemlerde kullanılabilir.

Bilgi edinilmesi ve gereğini rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ
Kurum Başkanı

DAĞITIM :

Gereği :
Merkez ve Taşra Teşkilatına
Bakanlığına

Bilgi :
Çalışma ve Sosyal Güvenlik

EKLER DİZİNİ: (Değişik, 10.12.2013 tarihli, 2013/41 sayılı Genelge)

- Ek:1-** Yürürlükten kaldırılacak genelgeler ile genel yazılar tablosu (Dört sayfa)
Ek:2- (10.12.2013 tarihli, 2013/41 sayılı Genelge ile yürürlükten kaldırılmıştır.)
Ek:3- “İhale konusu işlerde ilk değerlendirme tutanağı” (Bir sayfa)
Ek:4- “Özel bina inşaatı işlerinde ilk değerlendirme tutanağı” (Bir sayfa)
Ek:5- “İnşaatın ikmal edilen kısmının bina maliyetine oranlarını gösterir cetvel” (İki sayfa)
Ek:6- SPEK Tablosu (Bir Sayfa)
Ek:7- Fark prim borcu tebliğ yazısı (Bir sayfa)
Ek:8- Fark prim borcu ödeme taahhütnamesi (Bir sayfa)
Ek:9- Asgari işçilik oranı tespit yazısı (Bir sayfa)
Ek:10- Asgari işçilik oranı tebliğ yazısı (Bir sayfa)
Ek:11- İhale konusu işlerde ihale makamından bilgi isteme yazısı (İki sayfa)
Ek:12- Hizmet ihalelerinde ihale makamından bilgi isteme yazısı (İki sayfa)
Ek:13- Özel bina inşaatı bilgi isteme yazısı (Bir sayfa)
Ek:14- İhale konusu işlerde teminat iadesi yazısı (Bir sayfa)
Ek:15- Özel bina inşaatlarında ilişiksizlik belgesi yazısı (Bir sayfa)
Ek:16- Kesin teminatın paraya çevrilmesine ilişkin yazı (Bir sayfa)

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGELER

SIRA NO	GENELGENİN		KONUSU
	TARİH	SAYISI	
1	24.7.1989	16-20 Ek	Sigorta Primlerinin Hak. Mah. Ed. ve Öd. İle Kesin Tem. İadesi Hakkında Yönetmelikte Yapılan değişiklikler
2	18.9.1992	16-55 Ek	İnşaat ruhsatları ve kullanma izin belgeleri
3	9.4.1993	16-62 Ek	İş Müfettişlerince düzenlenen tutanaklar
4	28.5.1993	16-63 Ek	İdari para cezaları
5	19.7.1993	16-64 Ek	Prim Hesabına Esas Tutulacak Kazançların Alt ve Üst Sınırları
6	30.7.1993	16-65 Ek	1.8.1993 Tarihinden İtibaren Alınacak Primlerin Hesabında Esas Tutulacak Kazançların Alt Sınır
7	6.9.1993	16-66 Ek	Cüz'i Kurum Alacakları
8	30.9.1993	16-67 Ek	Sonradan Verilen Bildirge ve Bordrolar
9	12.11.1993	16-68 Ek	Miktarları 100.000 Liradan Az Olan Ceza ve Masraflar
10	28.12.1993	16-70 Ek	Durum tespit tutanakları ve kayıt tetkiki
11	3.1.1994	16-71 Ek	Prime Esas Kazancın Alt ve Üst Sınırı
12	3.1.1994	16-72 Ek	Gecikme Zammı Oranı
13	21.2.1994	16-73 Ek	İşyerlerinin Tescil İşleminin Ünitece İptali
14	21.2.1994	16-74 Ek	Maddi Hata ve Mücbir Sebepler
15	28.2.1994	16-75 Ek	Hizmet Tespit Davaları
16	28.2.1994	16-76 Ek	İşkolu Kodu ve Tehlike Sınıfına İtiraz
17	17.3.1994	16-77 Ek	Gecikme Zammı Oranları
18	28.4.1994	16-80 Ek	Kayıt Teftişleri ve İdari Para Cezaları
19	7.7.1994	16-86 EK	İşçilik oranları
20	8.7.1994	16-87 Ek	İşyeri Kayıtlarının 3568 Sayılı Kanun Gereğince Meslek Mensuplarına İnceleme Yetkisi Tanınması
21	3.8.1994	16-89 Ek	Prime Tabi Ödemeler
22	12.8.1994	16-90 Ek	Prime Esas Kazanç İle İdari Para Cezalarının Alt-Üst Sınırı
23	18.8.1994	16-91 Ek	Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik miktarı
24	11.10.1994	16-95 Ek	Asgari işçilik miktarı
25	15.11.1994	16-97 Ek	S.S.İ. Yönetmeliğine Ek Maddeler Eklenmesi
26	21.12.1994	16-98 Ek	İlişiksizlik belgesi
27	10.1.1995	16-100 Ek	Prime Esas Kazancın Alt-Üst Sınırı
28	11.1.1995	16-101 Ek	Defter tutma sınırları
29	11.1.1995	16-102 Ek	İşyeri Kayıtlarının İncelenmesi
30	2.3.1995	16-104 Ek	Prime Tabi Ödemeler
31	7.3.1995	16-105 Ek	12 sayılı Tebliğ
32	8.3.1995	16-106 Ek	Durdurulan işlemler (Meslek Mensuplarının rapor y.)
33	7.4.1995	16-107 Ek	1995 yılına ilişkin birim maliyetleri
34	1.9.1995	16-111 Ek	Prime Esas Kazanç ile İdari Para Cezalarının Alt-Üst Sınırları
35	12.10.1995	16-114 Ek	Tebliğ e uymayan belediyeler
36	10.11.1995	16-116 Ek	Prime Esas Kazancın Alt-Üst Sınırı
37	16.11.1995	16-117 Ek	Kamuya Yönelik Hizmet Veren Resmi Kuruluşlara Uygulanan İdari Para Cezası

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGELER

SIRA NO	GENELGENİN		KONUSU
	TARİH	SAYISI	
38	17.11.1995	16-118 Ek	Asgari İşçilik Uygulaması
39	21.11.1995	16-119 Ek	Ünite İtiraz Komisyonununun Oluşturulması
40	11.1.1996	16-120 Ek	Defter tutma sınırları
41	14.3.1996	16-123 Ek	İdari Para Cezaları (Kamu Kurum ve Kuruluşları İçin)
42	10.4.1996	16-124 Ek	16-123 Ek sayılı Genelgenin iptali
43	3.5.1996	16-125 Ek	1996 Yılına İlişkin Birim Maliyetleri
44	12.7.1996	16-127 Ek	Prime Esas Kazancın Alt-Üst Sınırı
45	16.7.1996	16-128 Ek	Hizmet İhalelerinde Teminat İadesi
46	2.8.1996	16-130 Ek	Prime Esas Kazanç İle İdari Para Cezalarının Alt-Üst Sınırları
47	31.10.1996	16-133 Ek	İşçilik oranları
48	13.1.1997	16-135 Ek	Defter Tutma Sınırları
49	29.1.1997	16-136 Ek	Prime Esas Kazancın Alt-Üst Sınırı
50	14.4.1997	16-138 Ek	Prime Esas Kazançlar
51	11.6.1997	16-140 Ek	1997 Yılına İlişkin Birim Maliyetleri
52	10.7.1997	16-142 Ek	Prime Esas Kazançlar
53	10.12.1997	16-149 Ek	Asgari İşçilik Uygulaması
54	12.12.1997	16-150 Ek	İnşaat işyerleri
55	22.12.1997	16-151 Ek	Defter Tutma Sınırları
56	5.1.1998	16-153 Ek	Prime Esas Kazançlar
57	16.1.1998	16-154 Ek	Asgari İşçilik Oranları
58	20.3.1998	16-158 Ek	1998 Yılına İlişkin Birim Maliyetleri
59	31.7.1998	16-165 Ek	Prime Esas Kazançlar
60	16.11.1998	16-175 Ek	Asgari İşçilik Ücreti Oranları
61	8.12.1998	16-178 Ek	Baraj uygulaması dışındaki işler, özel bina inşaatlarında maliyet bedeli
62	8.12.1998	16-177 Ek	Kontrol Memurlarınca Yapılan Durum Tespitleri
63	5.1.1999	16-181 Ek	Prime Esas Kazançlar
64	9.2.1999	16-184 Ek	İhale konusu işler
65	30.4.1999	16-187 Ek	1999 yılına ilişkin birim maliyetleri
66	28.7.1999	16-190 Ek	Prime Esas Kazançlar
67	8.9.1999	16-194 Ek	Teminat
68	11.10.1999	16-197 Ek	Cüz'i kurum alacakları
69	25.11.1999	16-199 Ek	İntikal Hali
70	16.12.1999	16-203 Ek	Asgari işçilik uygulaması
71	6.1.2000	16-205 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları İle Birinci Sınıf Tacirler
72	24.1.2000	16-206 Ek	Yönetmelik Değişikliği
73	24.1.2000	16-207 Ek	Yürürlüğe Giren Yeni Yönetmelik
74	14.2.2000	16-210 Ek	10.000 Liranın Altındaki Tutarlar
75	6.3.2000	16-213 Ek	Yürürlüğe Giren Yeni Yönetmelik
76	10.3.2000	16-214 Ek	2000 yılına ilişkin birim maliyetleri
77	24.4.2000	16-216 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
78	1.5.2000	16-217 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırı

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGELER

SIRA NO	GENELGENİN		KONUSU
	TARİH	SAYISI	
79	31.5.2000	16-221 Ek	16-207 Ek Sayılı Genelge Uyarınca Yapılan Tespitlerin Sonuçları
80	5.6.2000	16-222 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
81	17.7.2000	16-224 Ek	Prime Esas Kazancın Üst Sınırı
82	25.7.2000	16-225 Ek	Prime Esas Kazancın Üst Sınırı
83	10.1.2001	16-235 Ek	Prime Esas Kazançlar ve İdari Para Cezaları
84	20.3.2001	16- 238 Ek	Birim maliyet listesi
85	2.5.2001	16-245 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
86	28.5.2001	16-246 Ek	SMMM ve YMM'lerce Düzenlenen Raporlar
87	23.1.2002	16-253 Ek	SMMM ve YMM'lerce Düzenlenen Raporlar
88	25.3.2002	16-260 Ek	Birim maliyet listesi
89	24.4.2002	16-262 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
90	3.7.2002	16-268 Ek	Personel ve öğrenci taşımacılığı işleri
91	3.7.2002	16-267 Ek	İşverene Ait Bilgiler
92	12.7.2002	16-270 Ek	Asgari Ücret ve İdari Para Cezaları
93	20.8.2002	16-272 Ek	İnşaat İşyerlerinde İşin Bitiş Tarihinin Tespiti Hakkında
94	13.1.2003	16-278 Ek	Asgari Ücret, İdari Para Cezaları, İşsizlik Sigortası Primi Oranları
95	24.1.2003	16-280 Ek	İnşaat İşyerlerinde İşin Bitiş Tarihinin Tespiti
96	24.1.2003	16-281 Ek	Nakliye İşlerini Üstlenen Birlik, Kooperatif ve Şirketler
97	28.1.2003	16-283 Ek	Birim maliyet listesi
98	28.4.2003	16-287 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
99	9.6.2003	16-289 Ek	Puantaj Kayıtları
100	9.6.2003	16-290 Ek	50.000 Lira ve Katlarının Küsüratı
101	31.7.2003	16-293 Ek	Sigortalıların Eksik Bildirilen Sürelerinin Belgelenmesi
102	29.1.2004	16-306 Ek	Asgari Ücret ve 506 Sayılı Kanunda Yapılan değ.
103	16.2.2004	16-310 Ek	Yemek paraları ile çocuk ve aile zamları
104	19.2.2004	16-311 Ek	Birim maliyet listesi
105	20.2.2004	16-312 Ek	İhale Konusu İşlerin devri, özel bina inşaatlarının intikali ve konsorsiyumlar
106	13.5.2004	16-318 Ek	Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği
107	22.7.2004	16-322 Ek	Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru Çalıştırma Oranları
108	10.11.2004	16-323 Ek	Borcu Yoktur ve İlişiksizlik Yazıları ile İşyeri Tescil Kayıtlarının Güncellenmesi
109	11.11.2004	16-324 Ek	İhale Konusu İşlerin Devri
110	4.1.2005	16-328 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
111	18.2.2005	16-329 Ek	Birim maliyet listesi
112	7.4.2005	16-335 Ek	Temizlik hizmetleri işi işyerlerine uygulanacak olan işkolu kodu ve tehlike sınıfı
113	9.5.2005	16-341 Ek	İnşaat Ruhsatları ve yapı Kullanma izin belgeleri tebliği
114	12.10.2005	16-353 Ek	Asgari İşçilik Oranları
115	27.10.2005	16-355 Ek	Meslek Mensuplarınca (SMMM ve YMM) Düzenlenecek İnceleme Raporları
116	26.12.2005	16-360 Ek	Prime Esas Kazançların Alt ve Üst Sınırları, İdari Para Cezaları

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGELER

SIRA NO	GENELGENİN		KONUSU
	TARİH	SAYISI	
117	6.1.2006	16-361 Ek	1.5.2004 Tarihinden Önce Bitirilen Özel Bina İnşaatları ve İhale Konusu İşler İle Sonradan Verilen Prim Belgeleri
118	23.1.2006	16-362 Ek	Asgari İşçilik Uygulaması
119	2.3.2006	16-364 Ek	Kamu ihale genel tebliğindeki değişiklik
120	14.3.2006	16-365 Ek	İdari Para Cezaları
121	16.3.2006	16-366 Ek	Birim Maliyet Listesi
122	20.4.2006	16-369 Ek	Birim maliyet listesi
123	19.6.2006	16-374 Ek	Asgari İşçilik Oranlarının Tespiti
124	29.6.2006	16-377 Ek	Asgari İşçilik oranları
125	9.4.2007	2007-22 Ek	2007 yılı yapı yaklaşık birim mal., yapıların sınıf ve grupları
126	23.7.2007	2007-65 Ek	İdari Para Cezaları
127	24.3.2009	2009-50 Ek	Birim maliyet listesi
128	25.6.2010	2010-76 Ek	Devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılan veya piyasadan hazır halde alınıp satılan mallara ilişkin ihale konusu işlerde ilişiksizlik belgesi

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENEL YAZILAR			
Sıra No	Genel Yazının		
	Tarihi	Sayısı	Konusu
1	2.12.1999	895305	Asgari işçilik uygulaması
2	3.3.1999	152370	Fark işçiliğe ilişkin alınacak taahhütname
3	22.5.2000	373233	Yapı kullanma izin belgeleri
4	13.11.2009	14857233	Yapı sınıf ve grubu
5	5.3.2010	3615156	Yapıların sınıf ve grupları
6	2.4.2013	5772424	Teftiştten sarfınazar edilmesi

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

İHALE KONUSU İŞLERDE İLK DEĞERLENDİRME TUTANAĞI

.../.../.....

İşyeri Sicil Numarası :
İşyeri Unvanı :
İşverenin Soyadı/Adı :
İşyeri Adresi :
İşin Mahiyeti :
K.K.Alınış Tarihi/K.K. Alınış İşlem Tarihi:
Keşif Bedeli :
İşin Fiilen Başlangıç Tarihi :
İşin Fiilen Bitiş Tarihi.....:
İhale Makamının Adı.....:
Ödenen Toplam İstihkak Tutarı.....:
İhale Makamı Malzemenin Tamamını Karşılıyor:
İşçilik Ücreti Oranı-Toplamı.....:
İşçilik Ücreti Oranının % 25 Eksiği.....:
Bildirilmesi Gereken Asgari İşçilik Miktarı...:
Bildirilen Toplam İşçilik Tutarı (SPEK).....:
Fark İşçilik Tutarı (NOKSAN/FAZLA).....:
Müfettiş Kodu.....:

Söz konusu işten dolayı Müdürlüğümüze/Merkezimize (NOKSAN) işçilik bildirildiği tespit edildiğinden Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından inceleme yapılması GEREKMEKTEDİR.

Memur

Şef

İl Müdür Yardımcısı
Merkez Müdür Yardımcısı

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

ÖZEL BİNA İNŞAATI İŞLERİNDE İLK DEĞERLENDİRME TUTANAĞI

.../.../.....

İşyeri Sicil Numarası :
İşyeri Unvanı :
İşverenin Soyadı/Adı :
İşyeri Adresi :

K.K.Alınış Tarihi/K.K. Alınış İşlem Tarihi :
Ruhsat Tarihi :
Ruhsat Veren Kurumun Unvanı :
Faaliyet Devresi :
İnşaat Adresi :

İnşaat Ada / Parseli :
Toplam İnşaat Alanı (m²) :
İnşaat Yapı Sınıfı/Grubu :
İşçilik Ücreti Oranının % 25 Eksiği :

İnşaatın m² Maliyet Bedeline Esas Alınan Yıllar :
İnşaatın m² Maliyet Bedeli :
İnşaatın Toplam Maliyeti :
İşçilik Ücreti Oranı-Toplamı :
İşçilik Ücreti Oranının % 25 Eksiği :
Bildirilmesi Gereken Asgari İşçilik Miktarı :
Bildirilen Toplam İşçilik Tutarı (SPEK) :
Fark İşçilik Tutarı (NOKSAN-FAZLA) :
Müfettiş Kodu :

Söz konusu işten dolayı Müdürlüğümüze/Merkezimize (NOKSAN) işçilik bildirildiği tespit edildiğinden Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından inceleme yapılması GEREKMEKTEDİR.

Memur

Şef

İl Müdür Yardımcısı
Merkez Müdür Yardımcısı

**T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU**

**İNŞAATIN İKMAL EDİLEN KISMININ, BİNA MALİYETİNE ORANLARINI
GÖSTERİR CETVEL**

Sıra No	İŞLER	ORANLAR
I-	BODRUMSUZ TEK KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı ve Taş Duvar (Subasman Hatılı Dahil)	% 5
B)	Blokaj, Grobeton, Tuğla Duvar, Tavan ve Saçak	% 26
C)	Çatı	% 12
D)	Doğrama (Komple) ve Sıvalar	% 14
E)	Tesisat ve Teçhizat, (Temiz ve Pis Su ve Elektrik)	% 18
F)	Kaplamalar, Mozaik, Yağlı Boya	% 7
G)	Merdiven, Harici Sıva, Dış Kapı, Badana, Fosseptik ve Bütün Bakiye İşlerin İkmalinde	% 18
		% 100
II-	(BODRUMSUZ) ZEMİN VE BİRİNCİ KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Grobeton ve Taş Duvar (Subasman Hatılına Kadar)	% 7
B)	Zemin Katın İkmalinde (Betonarme Tavan Dahil)	% 15
C)	Birinci Katın İkmalinde	% 17
D)	Çatının İkmalinde (Oluklar Dahil)	% 8
E)	Bütün Doğramaların İkmalinde	% 14
F)	İç Sıvaların İkmalinde	% 6
G)	Tesisatın İkmalinde	% 15
H)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boyaların İkmalinde	% 9
İ)	Badana, Merdiven, Dış Sıva, Harici Kapı, Şakuli Borular ve Fosseptik ve Bakiye Bütün İşler Tamamlandığında	% 9
		% 100
III-	BODRUMSUZ, ZEMİN, BİR VE İKİNCİ KATI HAİZ BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Grobeton ve Taş Duvar (Subasmana Kadar)	% 6
B)	Zemin Katın İkmalinde	% 15
C)	Birinci Katın İkmalinde	% 12
D)	İkinci Katın İkmalinde	% 12
E)	Çatının İkmalinde	% 7
F)	Doğramaların İkmalinde	% 13
G)	İç Sıvaların İkmalinde	% 5
H)	Tesisat ve Teçhizatın İkmalinde	% 14
İ)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boyaların İkmalinde	% 8
J)	Badana, Merdiven, Dış Sıva, Harici Kapı, Fosseptik ve Bakiye Bütün İşler Tamamlandığında	% 8
		% 100
IV-	IV-BODRURLU TEK KATLI BİNALAR:	

**İNŞAATIN İKMAL EDİLEN KISMININ, BİNA MALİYETİNE ORANLARINI
GÖSTERİR CETVEL**

A)	Temel Hafriyatı, Taş Duvar, Tuğla, Duvar, Lentolar, Blokaj, Grobeton ve Betonarme Tavan (Bodrum) İkmalinde	% 22
B)	Yarım Tuğla Duvar, Bir Tuğla Duvar ve Betonarme Lentoların İkmalinde	% 15
C)	Betonarme Tavan ve Saçaklar	% 14
D)	Çatı	% 8
E)	Doğrama (Komple)	% 11
F)	İç Sıvalar, Tesisat ve Teçhizat	% 13
G)	Döşeme Kaplamaları, Şap, Mozaik ve Yağlı Boyalar	% 6
H)	Badana, Dış Sıva, Harici Kapı Merdiven, Fosseptik ve Bütün Bakiye İşler	% 11
		% 100
V-	BODRUM, ZEMİN VE BİRİNCİ KATI HAİZ BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı ve Bodrum Katın İkmalinde (Betonarme Tavan Dahil)	% 20
B)	Zemin Katın İkmalinde (Lento, Döşeme, Tuğla Duvarlar ve Betonarme Tavan Dahil)	% 12
C)	Birinci Katın İkmalinde	% 14
D)	Çatı İkmalinde (Oluklar Dahil)	% 6
E)	Bütün Doğramaların İkmalinde	% 13
F)	İç Sıvaların İkmalinde	% 5
G)	Sihhi Tesisat ve Diğer Tesis İşleri İkmalinde	% 14
H)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boyalar Tamamlandığında	% 8
İ)	Badana, Merdiven, Dış Sıva, Harici Kapı, Şakuli Borular, Fosseptik ve Bakiye Bütün İşlerin İkmalinde	% 8
		% 100
VI-	BODRURLU ZEMİN, BİRİNCİ VE İKİNCİ KATI HAİZ BİNALARDA:	
A)	Bodrum İkmalinde	% 15
B)	Zemin Katın İkmalinde	% 9
C)	Birinci Katın İkmalinde	% 9
D)	İkinci Katın İkmalinde	% 10
E)	Çatı İkmalinde	% 5
F)	Doğramaların İkmalinde	% 14
G)	İç Sıvaların İkmalinde	% 5
H)	Tesisat ve Teçhizat İkmalinde	% 15
İ)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boya	% 8
J)	Badana, Merdiven Dış Sıva, Harici Kanal (veya Fosseptik) ve Bakiye Bütün İşler Tamamlandığında	% 10
		%100
VII-	FAZLA KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Taş ve Tuğla Duvarlar, Beton ve Betonarmeler (Kaba İnşaat)	% 45
B)	Çatı (Oluklar Dahil)	% 5
C)	Doğramalar (Kapı ve Pencere Komple)	% 15
D)	Sıvalar, Mozaik, Karo Fayans vesair Kaplamalar, Yağlı Boyalar	% 25

**İNŞAATIN İKMAL EDİLEN KISMININ, BİNA MALİYETİNE ORANLARINI
GÖSTERİR CETVEL**

E)	Sihhi Tesisat, Su ve Elektrik Tesisatı İle Her Türlü Noksanların İkmalinde	% 10
		% 100

DÖNEMLER İTİBARIYLA SİGORTA PRİMİNE ESAS TUTARLARI

Dönem	Aylık Alt Sınır (16 Yaşından Büyük)	Aylık Üst Sınır (16 Yaşından Büyük)
1.7.2011-31.12.2011	837,00 TL	5.440,50 TL
1.1.2011-30.6.2011	796,50 TL	5.177,25 TL
1.7.2010-31.12.2010	760,50 TL	4.943,40 TL
1.1.2010-31.6.2010	729,00 TL	4.738,50 TL
1.7.2009-31.12.2009	693,00 TL	4.504,50 TL
1.1.2009-30.6.2009	666,00 TL	4.329,00 TL
1.7.2008-31.12.2008	638,70 YTL	4.151,70 YTL
1.1.2008-30.6.2008	608,40 YTL	3.954,60 YTL
1.7.2007-31.12.2007	585,00 YTL	3.802,50 YTL
1.1.2007-30.6.2007	562,50 YTL	3.656,40 YTL
1.1.2006-31.12.2006	531,00 YTL	3.451,50 YTL
1.1.2005-31.12.2005	488,70 YTL	3.176,70 YTL
1.7.2004-31.12.2004	444.150.000 TL	2.886.975.000 TL
1.1.2004-30.6.2004	549.630.000 TL	2.748.150.000 TL
1.7.2003-31.12.2003	458.015.820 TL	2.290.079.100 TL
1.4.2003-30.6.2003	393.099.960 TL	1.965.499.800 TL
1.7.2002-31.3.2003	327.583.290 TL	1.637.916.450 TL
1.4.2002-30.6.2002	277.872.000 TL	1.389.360.000 TL
1.1.2002-31.3.2002	220.000.750 TL	1.050.000.000 TL
1.4.2001-31.12.2001	210.000.000 TL	1.050.000.000 TL
1.8.2000-31.3.2001	150.000.000 TL	600.000.000 TL
1.4.2000-31.7.2000	150.000.000 TL	450.000.000 TL
1.1.2000-31.3.2000	120.000.000 TL	360.000.000 TL

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.4.06.01.00/ .....

..../..../201...

Konu: Fark Prim Borcu

SAYIN

.....
.....

Müdürlüğümüzün/Merkezimizin ..... sicil sayılı işyeri dosyasında işlem gören işyerinizle ilgili olarak, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 85 inci maddesinin ikinci fıkrası ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 110 uncu/111 inci maddesine istinaden yapılan araştırma işlemi sonucunda Kurumumuza yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığınız anlaşılmıştır.

Söz konusu ihale konusu iş ile ilgili olarak ..... TL istihkak bedeline, % ... asgari işçilik oranının % 25 eksiği uygulanmak suretiyle hesaplanan ..... -TL fark işçilik miktarı üzerinden tahakkuk eden ..... -TL sigorta primi ve ..... -TL gecikme cezası ve gecikme zammı (.../.../... tarihi itibarıyla hesap edilmiştir) olmak üzere toplam ..... -TL tutarındaki borcun, bu tebligatın alındığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Bahse konu borcun, işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespiti için işyeri kayıtlarının Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca incelenmesi istenilmeksizin ödeneceğinin, bu tebligatın alındığı tarihten itibaren bir ay içinde bildirilmesi halinde, 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesi uyarınca işlem yapılarak işlemlerinizi sonuçlandırılacaktır.

Buna karşın, bahse konu borcun ödenmeyeceğinin bildirilmesi veya bir aylık süre içinde herhangi bir bildirimde bulunulmaması halinde, yeterli işçilik bildiriminde bulunulup bulunulmadığı hususunun tespiti için işyeri kayıtlarımızın Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca incelenmesi istenilecektir.

Bilgi edinilmesini, söz konusu borcun yukarıda belirtilen koşullarla ödenip ödenmeyeceğinin bu tebligatın alındığı tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde Ünitimize bildirilmesini rica ederim.

İl Müdürü a.
İl Müdür Yardımcısı/
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yardımcısı

Ek: 8

..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne

.../.../.....

Müdürlüğünüzde/Merkezinizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören ..... işyerimle ilgili olarak, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 85 inci maddesinin ikinci fıkrası ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 110 uncu/111 inci maddesine istinaden Kuruma bildirilen işçilik tutarının Kurumca belirlenen tutarın altında olması halinde, söz konusu işimden dolayı Müdürlüğünüzce/Merkezinizce yapılan araştırma neticesi işin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca incelemesine sevk edilmemek kaydıyla aradaki farkı Kurumunuza ödemek istediğimi belirtir, fark işçilik üzerinden hesaplanan tutarın 6183 sayılı Kanunun 47 inci maddesine uygun olarak mahsubunu, bu hususta ilişiksizlik belgesi alındıktan sonra da müfettiş incelemesi talebinde bulunmayacağımı taahhüt eder, gerekli işlemin buna göre yapılmasını arz ederim.

Adı Soyadı

ADRES:

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.4.06.02.00/VIII-.....

...../...../201...

Konu : İşçilik Oranı

SOSYAL SİGORTALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
(Prim Tahsilât Daire Başkanlığı)

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada ..... adına işlem gören, ... adresinde kurulu ..... işi işyeri .../.../... tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

İşverenin .../.../... tarih ve ..... sayılı dilekçesi ve ihale makamı olan .....'nın ..... tarih ve ..... sayılı yazılarında ..... işinin yapıldığı belirtilmektedir.

Bu işe ait işçilik ücreti oranının ilgili Tebliğde yer almadığı tespit edilmiştir.

Bu nedenle, bahse konu işe ait son-kesin hak ediş raporunun imalat ve birim fiyatlarını gösterir iç sayfalarının tasdikli bir sureti ilişikte sunulmuş olup yapılacak işlemlere esas olmak üzere bu işle ilgili uygulanabilecek işçilik oranının tespitini müteakip bildirilmesini arz ederim.

İl Müdürü/
İl Müdürü a.
İl Müdür Yrd.

EKLER:

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı: B.13.2.SGK.4.06.01.00/VIII
Konu : Asgari işçilik

.../.../201...

SAYIN

.....
.....

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde işlem gören ..... sicil sayılı işyerinizden dolayı 5510 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin ikinci fıkrası ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 110 ve 111 inci maddesine istinaden ..... TL istihkak / maliyet bedeline uygulanması gereken asgari işçilik oranı Asgari işçilik Tespit Komisyonunca % ... (yüzde .....) olarak tespit edilmiştir.

Yapılacak işleme esas olmak üzere sözkonusu orana göre işlem yapılmasının kabul edilip edilmediğinin, bu tebligatın alındığı tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde bildirilmesini, itirazınız varsa durumun, itiraza esas teşkil edecek yeni bilgi ve belgelerle birlikte yine aynı süre içerisinde Müdürlüğümüze/Merkezimize bildirilmesini rica ederim.

İl Müdürü/
İl Müdürü a.
İl Müdür Yard.
Merkez Müdürü/
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yard.

Not: Yapılan iş ihale konusu ise, yazıda yer alan “maliyet” kelimesinin, özel bina inşaatı ise, “istihkak” kelimesinin üzeri çizilecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.4.06.01.00/VIII

.../.../201...

Konu : İhale Konusu İş

.....
.....
.....

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören ve Makamınızca ..... adına ihale edilen “.....” işi .../.../.... tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

Söz konusu ihaleli işle ilgili teminatın iadesine esas ilişiksizlik belgesinin düzenlenebilmesi için;

- 1- İhaleli işin konusunun,
- 2- İşin yer teslim tarihinin,
- 3- Kesin olarak biliniyorsa fiilen işçi çalıştırmaya başlanılan tarihin,
- 4- İşin bitirildiği tarihin,
- 5- Geçici kabulün noksansız yapılmış olup olmadığının, noksansız yapılmış ise tarihin,
- 6- Geçici kabulde noksan veya kusurlu işlerin tespiti halinde, hangi tarihe kadar işçi çalıştırılarak noksanların giderildiğinin,
- 7- Kesin kabulün yapılmış olup olmadığının, yapılmış ise tarihinin,
- 8- KDV hariç, malzeme fiyat farkı ve varsa akreditif bedeli ayrı ayrı belirtmek suretiyle yükleniciye ödenen/ödenmesi gereken toplam istihkak tutarının,
- 9- İhale konusu işle ilgili olarak idareniz tarafından yükleniciye malzeme verilmiş olup olmadığının, verilmiş ise, hangi malzemeden ne kadar verildiğinin ve sözleşme yılı fiyatlarıyla bu malzemelerin tutarının,
- 10- İhale konusu işin ikmali için yükleniciye idare tarafından makine verilmesi halinde;
  - Makinenin operatör, akaryakıt ve bakımının yüklenici tarafından mı, yoksa idareniz tarafından mı karşılandığının,
  - Makine için kira bedeli kesilip kesilmediğinin,
- 11- Makine ve el ile (insan gücü) yapılan işlerde iş kısımları ayrı ayrı belirtmek suretiyle oranlarının,

12- İhale konusu işe yabancı menşeli firmaların da bulunması halinde, bu firmaların yaptıkları işlerin niteliği ile parasal tutarının,

13- İhale konusu işi üstlenen işveren tarafından aracı (taşeron) çalıştırılmış ise, aracılının adı-soyadı/unvan ve adreslerinin,

14- Teminat miktarının ve nevinin (teminat olarak banka teminat alınmış ise süresinin bitim tarihinin)

maddeler halinde bildirilmesi,

Ayrıca, idarenizce onaylanmış olmak kaydıyla; son hak ediş raporunun imalat ve birim fiyatlarını gösterir iç sayfaları ile birlikte tamamının, fiyat analizlerinin, metraj çarşaf listelerinin, keşif cetvellerinin (miktar X birim fiyat tutarını gösteren listelerin), yeni fiyat zaptı analizlerinin; anahtar teslimi şeklinde yapılan ihalelerle iş cinsleri ve parasal değerleri veya porsantajlarının (parasal yüzdesinin) eksiksiz olarak Müdürlüğümüze/Merkezimize gönderilmesi,

gerekmektedir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ıncı maddesine istinaden Kurumumuzun soğuk damgasını veya barkod numarasını (**Değişik, 2018/3 sayılı Genelge**) ihtiva eden ilişiksizlik belgesi verilinceye kadar yüklenicinin idareniz nezdinde kesin teminatının iade edilmemesi gerekmektedir. Aksi halde idareniz hakkında genel hükümlere göre işlem yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz ederim.

İl Müdürü/
İl Müdürü a.
İl Müdür Yard.
Merkez Müdürü/
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yard.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.4.06.01.00/VIII-.....

..../..../201...

Konu : Hizmet İhalesi İşi

.....
.....

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören ve Makamınızca ..... adına ihale edilen “.....” işi .../.../... tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

İhale konusu işle ilgili Müdürlüğümüzce yapılacak işlemlere esas olmak üzere;

- a) İşin fiilen başlayış ve bitiş tarihlerinin,
- b) İhale konusu işin uzatılıp uzatılmadığının, uzatıldı ise en son işçi çalıştırıldığı tarihin,
- c) Adı geçen müteahhide bu iş dolayısıyla hak ediş tarihlerine göre ödenen istihkak miktarları ile KDV’siz kesin istihkak miktarlarının (malzeme ve fiyat farkı dahil),
- d) Malzemenin kime ait olduğunun, makamınızca malzeme verildi ise bedelinin,
- e) Taahhüt konusu işin makine ile yapılıp yapılmadığının, makine ile yapılmış ise makinenin makamınızca verilip verilmediğinin,
- f) Bu iş için Müdürlüğümüze/Merkezimize verilen prim belgelerinin birer nüshasının Makamınıza verilip verilmediğinin, verilmiş ise bu belgelerde kayıtlı sigortalılar haricinde işçi çalıştırılıp çalıştırılmadığının,
- g) Kuruma verilen prim belgelerinde kayıtlı olanların haricinde çalışanlar var ise kaç kişi olduklarının, açık kimliklerinin, işe başlama ve işten ayrılma tarihlerinin,
- h) Yazımızın (g) fıkrasındaki hususların ek tabloya göre değerlendirilerek sonucunun tutulup tutulmadığının, puantaj kaydı tutuldu ise ihale konusu işin sözleşme fotokopisi ve aylık puantaj kayıtlarının birer fotokopilerinin,
- i) **Sözleşme bedeli haricinde veya dahilinde çalıştırdığı sigortalılar ile ilgili olarak yol, yemek ve giyim bedeli adı altında herhangi bir ödeme yapılıp yapılmadığının, yapıldı ise aynı mi nakdi mi yapıldığının, nakdi yapılması halinde miktarlarının bildirilmesi,**

j) İhale konusu işe ait teminat miktarının Müdürlüğümüze/Merkezimize bildirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ıncı maddesine istinaden Kurumumuzun soğuk damgasını veya barkod numarasını (Değişik, 2018/3 sayılı Genelge) ihtiva eden ilişiksizlik belgesi verilmeye kadar yüklenicinin idareniz nezdinde kesin teminatının iade edilmemesi gerekmektedir. Aksi halde idareniz hakkında genel hükümlere göre işlem yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz ederim.

İl Müdürü/
İl Müdürü a.
İl Müdür Yard.
Merkez Müdürü/Merkez Müdür Yard.

NOT: Yazımız cevabında numara ve işaretimizin mutlaka belirtilmesi.
Ek: 1 Adet Tablo

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.4.06.01.00/VIII-.....
Konu : Bina İnşaatı

..../..../201...

.....
.....

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören .....'a ait ..... adresinde kurulu bina inşaatı işyeri hakkında yapılacak işlemlere esas olmak üzere;

- 1- İlk defa verilen inşaat ruhsatının tarih ve sayısının,
- 2-İnşaata tadilat, ilave veya yenileme ruhsatı verildi ise kaç m² için verildiği ve söz konusu ruhsatın tarih ve sayısının,
- 3- İnşaat ruhsatına göre binanın tamamının kaç m² ve kaç kat olduğunun,
- 4- Yapılmayan kısım varsa m² tutarının,
- 5- Yapının mimarlık hizmetlerine esas olan sınıf ve gurubunun,
- 6- Doğalgaz tesisatı, kalorifer ve asansör tesisatının bulunup bulunmadığının,
- 7- İnşaat ruhsat müddeti sona ermiş ise tarihinin,
- 8- İskan raporu verilmiş ise tarih ve numarasının,
- 9-Yapı kullanma izin belgesi için işverenin Başkanlığınıza müracaat ettiği tarihin Müdürlüğümüze bildirilmesini,

5510 sayılı Kanununun 90 ıncı maddesi dördüncü fıkrası uyarınca, yapı sahibince inşaat işyerinden dolayı Kurumumuza prim borcunun bulunmadığına ilişkin ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünce/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğünce düzenlenmiş ilişiksizlik belgesi ibraz edilmedikçe yapı kullanma izin belgesi verilmemesini arz ederim.

İl Müdürü/
İl Müdürü a.
İl Müdür Yard.
Merkez Müdürü/Merkez Müdür Yard.

NOT: Yazımız cevabında tarih, numara ve işaretimizin mutlaka belirtilmesi.

DAĞITIM
Gereği İçin

Bilgi İçin

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.4.06.01.00/VIII-.....
Konu : Teminat iadesi

..../..../....

İlgi:..../..../.... tarihli ve ..... sayılı yazımız

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören ve işyeri işvereni .....'nın üstlenerek tamamlanmış bulunduğu ..... TL istihkak bedelli ..... işi dolayısıyla Makamınıza vermiş olduğu teminatın 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ıncı maddesi gereğince kendisine iadesinde sakınca yoktur.

Ancak, iş bu yazımız adı geçenin bu iş dolayısıyla Kurumumuzca aklanması anlamına gelmez. Yukarıda paragrafta belirtilen bazı hakları kullanabilme koşulu idarenize muhatap ve idarenizle ilgili olmayıp, anılan yüklenicinin teminatı almasından sonra ileride bu iş nedeni ile başkaca prim borcu tahakkuk ettiği takdirde kendisini takip ve alacağımızın yasal yollardan tahsilini temin maksadına yöneltilmiş bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini, adı geçenin bu iş dolayısıyla Makamınıza verdiği teminatının başka bir sakınca yoksa kendisine iadesini arz ederim.

İl Müdürü a.
İl Müdür Yardımcısı
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yardımcısı

NOT: Soğuk damga, barkod numarası (Değişik, 2018/3 sayılı Genelge), dosya numarası ve evrak çıkış tarih ve sayısı içermeyen yazılara istinaden yüklenicinin teminatlarının geri verilmemesi gerekmektedir. Aksi takdirde bu gibi yazılar Kurumumuzu bağlamaz.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.4.06.01.00/VIII-.....
Konu : İlişiksizlik Belgesi

.../.../...

İlgi:./.../... tarihli ve ..... sayılı dilekçeniz.

Yukarıda kayıtlı dilekçeniz incelenmiş olup .../.../... tarihli ve ... sayılı yapı ruhsatına istinaden ... ada ... parsel .... adresinde .... m² bina inşaatı olarak yapılan ve Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören inşaat işi işyerinizden dolayı Kurumumuza borcunuzun bulunmadığı anlaşılmıştır.

İş bu yazımız 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ıncı maddesi uyarınca yapı kullanma izin belgesi verilebilmesi için düzenlenmiş olup ibra anlamına gelmemektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İl Müdürü a.
İl Müdür Yardımcısı
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yardımcısı

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.4.06.01.00/VIII-.....

...../...../...

Konu: Kesin teminatın paraya çevrilmesi

.....
.....
.....

İlgi : .../.../... tarihli ve ..... sayılı dilekçeniz.

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören, ...'nin ..... adresinde kurulu ..... işinden dolayı ..... borç türünden kaynaklanan ..... TL borç aslı, .../.../... tarihi itibarıyla hesaplanan ..... TL borcunun bulunduğu tespit edilmiştir.

Bilgi edinilmesini, anılan işverenin sözkonusu işle ilgili kesin teminatının nakde çevrilerek, **en geç 15 gün içinde** Müdürlüğümüze/Merkezimize veya aşağıda belirtilen hesap numarasına yatırılmasını ve yatırılan tutarının, tediye mahallinin, ödeme tarihinin, banka hesap numarasının, işyerinin sicil numarasının, işverenin ad ve soyadının, işveren tüzel kişilik ise unvanının bildirilmesini arz ederim.

İl Müdürü a.
İl Müdür Yardımcısı
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yardımcısı